

TÜBİTAK 1511- ÖNCELİKLİ ALANLAR ARAŞTIRMA TEKNOLOJİ GELİŞTİRME VE YENİLİK PROJELERİ DESTEKLEME PROGRAMI UYGULAMA ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Uygulama Esaslarının amacı, ulusal stratejik hedef ve politikalar kapsamında belirlenen öncelikli alanlarda çağrıya çıkılarak Türkiye’de yerleşik katma değer oluşturan kuruluşların Araştırma-Geliştirme (Ar-Ge) nitelikli ve yenilikçi projelerinin harcamalarına uluslararası tanım ve kavramlar çerçevesinde geri ödemesiz (hibe) olarak destek sağlanmasını hedefleyen TÜBİTAK 1511 kodlu Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programına ilişkin Uygulama Esaslarının belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) (Değişik: 14/03/2019-7YK) Bu Uygulama Esasları, Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı kapsamında, ulusal stratejik hedef ve politikalar kapsamında belirlenen öncelikli alanlarda veya TÜBİTAK Yönetim Kurulu tarafından belirlenen konularda; hedef ve ihtiyaç odaklı, izlenebilir sonuçları olan; yeni bir ürün üretilmesi, mevcut bir ürünün geliştirilmesi, iyileştirilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi için yürütülen Ar-Ge nitelikli projelerin desteklenmesi, izlenmesi, sonuçlandırılması ve sonuçların değerlendirilmesine yönelik teknik, mali, idari kurallara ve süreçlere ilişkin bilgileri içeren usul ve esasları kapsar.

(2) **(Değişik:20/06/2019-10YK-08/09/2021 tarihli ve 120650 sayılı Başkanlık Olur’u)** 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 385 ve 388/B maddeleri, 15/6/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve 17/10/2016 tarihli ve 2016/9495 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar hükümleri çerçevesinde yürütülecek Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında Ar-Ge nitelikli projelerin desteklenmesi, izlenmesi, sonuçlandırılması ve sonuçların değerlendirilmesine yönelik teknik, mali, idari kurallara ve süreçlere ilişkin bilgiler ile kuruluşun kendi kaynaklarıyla gerçekleştirdiği Ar-Ge projelerinin yürütülmesi aşamasında Bakanlık tarafından belirlenecek dönemlerde söz konusu proje kapsamında yapılan çalışmaların teknik ara değerlendirmesini ve Ar-Ge içermeyen sadece üretime yönelik yatırım projelerinde Bakanlık tarafından TÜBİTAK’tan talep edilen teknik ara değerlendirmeleri içeren usul ve esasları kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3 - (1) (Değişik: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur’u) Bu Uygulama Esasları, 16/1/2007 tarih ve 26405 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Teknoloji ve Yenilik Destek Programlarına İlişkin Yönetmelik” ve “Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Uygulama Esasları Tebliği” çerçevesinde hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Uygulama Esasları çerçevesinde Yönetmelikteki kavramlar ve tanımlar geçerli olmakla birlikte bu programa özel kullanılmakta olan bazı doküman başlıkları Yönetmelikte belirtilen genel tanımlara uygun olarak detaylandırılmış içerik veya farklı adlandırma taşıyabilir. Uygulama Esaslarına ilişkin tanımlar aşağıda verilmiştir:

a) AGY311 başvuru tarihi: Desteklenen projelere ait dönemsel AGY311'in, PRODİS uygulaması üzerinden kuruluş tarafından TÜBİTAK'a gönderildiği tarihi,

b) Araştırma ve geliştirme (Ar-Ge): Kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları, ürün tasarımı veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetleri,

c) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY311): Dönem Raporunu (AGY341), projenin son döneminde proje sonuç raporunu (AGY371) ve mali müşavirlik proje harcamaları değerlendirme raporunu (AGY500) içeren dokümanı,

ç) **(Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Bağımsız Değerlendirme Raporu: Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında başvuruda bulunan projeler için Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş bağımsız danışmanlık firmalarından biri tarafından Bakanlık tarafından belirlenen formatta hazırlanacak değerlendirme raporunu,

d) **(Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,

e) **(Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Başarı ile tamamlanmış proje: Çıktıların proje hedefleriyle uyumlu olduğu ve Ar-Ge kazanımlarının elde edildiği izleyici görüşü ile tespit edilen projeyi,

f) Başkanlık: TÜBİTAK Başkanlığını,

g) Başvuru tarihi: Kuruluş ön kaydının PRODİS'te onaylanması sonrasında, kuruluş tarafından proje başvurusunun PRODİS uygulaması üzerinden TÜBİTAK'a gönderildiği tarihi,

ğ) Çağrı duyurusu: Çağrıya konu teknoloji alanı, projeyi gerçekleştirecek işbirliği yapısı, proje bütçesi alt ve üst sınırı, proje süresi alt ve üst sınırı ve proje öneri başvurusu tarihleri gibi başvuru koşullarını içeren, gerektiğinde çağrıya özel olarak bu uygulama esaslarında belirtilen maddelere istisna teşkil edecek hususları tanımlayan dokümanı,

h) Çağrı Programı Koordinatörü: Öncelikli alanlar araştırma teknoloji geliştirme ve yenilik projeleri destekleme programının TÜBİTAK ve TEYDEB içinde koordinasyonundan sorumlu kişiyi,

ı) **(Değişik: 14/03/2019-7YK)** Çağrılı Projeler Danışma Kurulu (ÇPDK): Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu ve/veya Yönetim Kurulu tarafından belirlenen öncelikli alanlarda çağrıya çıkılacak alt teknoloji konularında ilgili TEYDEB Grupları altında

kurulan, çağrı ara ve nihai hedeflerinin belirlenmesi, proje işbirliği yapısının tanımlanması, proje bütçesi/süresi alt ve üst sınırı gibi çağrı duyurusuna esas olacak hususların belirlenmesi, değerlendirme aşamalarında görev alacak hakem ve gerektiğinde panelist önerilerinin yapılması, proje başvurularının değerlendirilmesi ve karar önerisinin hazırlanması, istendiğinde desteklenen projelerin izlenmesi ve sonuçlandırılması, çağrı sonuçlarına ilişkin raporların hazırlanması gibi konularda ilgili Grup Yürütme Kuruluna karşı sorumlu danışma kurulunu,

i) Çağrılı Projeler Danışma Kurulu Koordinatörü (ÇPDK Koordinatörü): Çağrılı Projeler danışma kuruluna başkanlık yapmak ve bu kurulun sorumlu olduğu görevlerin koordinasyonunu sağlamak amacıyla Grup Koordinatörünün önerisi ile TEYDEB Başkanı tarafından ÇPDK üyeleri arasından görevlendirilen kişiyi,

j) Çağrılı Projeler Sorumlusu (ÇP Sorumlusu): TEYDEB tarafından ÇPDK toplantılarının koordinasyonunu yapmak ve paneli yönetmek için görevlendirilen kişiyi,

k) Çağrılı Projeler Sorumlusu Yardımcısı: ÇP Sorumlusuna görevlerinde yardımcı olan kişiyi,

l) Destek kapsamı: Desteklenmesine karar verilen proje önerisinin temel olarak desteklenecek faaliyetleri, destek süresi, desteklenecek gider kalemleri ve miktarı, proje izleyicisi/izleyicileri, varsa projenin izleme aşamasında değerlendirilecek hususlar ve Ar-Ge niteliğinin iyileştirilmesine yönelik önerileri içeren proje destek çerçevesini,

m) **(Değişik: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Destek karar tarihi: Proje önerisine ilişkin alınan kararın, kuruluşa gönderildiği yazının tarihini,

n) Destek tutarı: Desteklemeye esas harcama tutarına destek oranının uygulanması sonucunda hesaplanan meblağı,

o) Desteklemeye esas harcama tutarı: Destekleme oranının uygulanacağı, destek başvurusunun dönemsel değerlendirilmesi neticesinde kabul edilen harcama ve gider kalemlerine ilişkin toplam tutarı,

ö) Dönem: Takvim yılı içerisinde iki dönem tanımlanmış olup, birinci dönem 1 Ocak – 30 Haziran ve ikinci dönem 1 Temmuz – 31 Aralık tarih aralığında kalan süreleri veya sözleşmede bildirilen diğer tarih aralıklarında kalan süreleri,

p) Dönem Raporu (AGY341): Desteklenen proje kapsamında yapılan çalışmaları, projedeki ilerlemeyi, teknik kazanımları, ara çıktıları, zaman/maliyet/kapsam gerçekleştirmelerini, proje planından sapmaları ve gerekçelerini, bu sapmaların proje gelişimine etkisini, alınması gerekli önlemleri, varsa talep edilen değişiklikleri ve benzeri bilgileri içeren raporu,

r) **(Ek: 20/06/2019 - 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Ekonomik Fizibilite Raporu: Detaylı pazar araştırması, pazar ve rakip analizleri, müşteri ihtiyaçları vb. hususları içeren ve proje öneri bilgileri formu (AGY111) ile birlikte sunulan raporu,

s) Elektronik İmza: Elektronik İmza Kanun'unda tanımlandığı şekli ile başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi,

ş) Elektronik İmza Kanunu: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nu,

t) Elektronik Sertifika: Elektronik İmza Kanunu'nda tanımlandığı şekli ile, imza sahibinin imza doğrulama verisini ve kimlik bilgilerini birbirine bağlayan elektronik kaydı,

u) **(Ek:20/06/2019-10YK-08/09/2021 tarihli ve 120650 sayılı Başkanlık Olur'u)** Genel Müdürlük: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğünü,

ü) Grup Yürütme Kurulu (GYK): Grup faaliyetleri ile ilgili konularda görüş, öneri ve karar oluşturan Teknoloji Gruplarına ve Destekleme Gruplarına ait her bir Yürütme Kurulunu,

v) Güvenli Elektronik İmza: Elektronik İmza Kanunu'nda yer alan niteliklere haiz elektronik imzayı,

y) Hakem: Proje başvurusunu değerlendirmek üzere TÜBİTAK tarafından görevlendirilen ve değerlendirmesini TÜBİTAK tarafından belirlenen biçime uygun olarak yapan uzman kişiyi,

z) İzleyici: Destek ile ilgili proje faaliyetlerini, dönemler itibariyle incelemek üzere TÜBİTAK tarafından görevlendirilen, değerlendirmesini TÜBİTAK tarafından belirlenen biçime uygun olarak yapan uzman kişiyi,

aa) **(Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Komite: Bakanlık bünyesinde Bakan onayı ile oluşturulan Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Değerlendirme Komitesini,

bb) Kuruluş/firma: Sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın firma düzeyinde katma değer yaratan, Türkiye'de yerleşik sermaye şirketlerini,

cc) Kuruluş yetkilisi: Kuruluşu en geniş şekilde temsil ve ilzama yetkili olan kişiyi/kişileri veya bu kişinin/kişilerin TÜBİTAK nezdinde proje sözleşmesinin imzalanması dahil her türlü işlemin yürütülmesine ilişkin kuruluşu TÜBİTAK'a karşı sorumlu kılacak biçimde usulüne uygun olarak yetkilendirdiği temsilcisi/temsilcilerini,

çç) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Küçük ve Orta Büyüklükte İşletme (KOBİ): 25/05/2023 tarihli ve 32201 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliği çerçevesine giren kuruluşları,

dd) Mali değerlendirme uzmanı: Projenin mali değerlendirme süreçlerini yürütmekten sorumlu TÜBİTAK personelini,

ee) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Mali müşavir: 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümleri uyarınca serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavir odalarının çalışanlar listesine kayıtlı olan ve fiilen mesleğini icra eden serbest muhasebeci mali müşavirleri veya yeminli mali müşavirleri,

ff) (**Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u**) Mali müşavirlik proje harcamaları değerlendirme raporu (AGY500): Program kapsamında desteklenen projeye ilişkin olarak kuruluş tarafından hazırlanan mali raporun, mevzuatına göre değerlendirilmesi sonucu, TÜBİTAK tarafından belirlenen biçime uygun olarak serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavir tarafından hazırlanan raporu,

gg) (**Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u**) Mali rapor (AGY330): Dönemsel olarak hazırlanıp, kuruluş yetkilisi/yetkilileri tarafından imzalanan, sağlanan desteğe ilişkin gider formları, belgeleri ve gerekli ekleri ile tamamlayıcı mali belgelerden oluşan ve mali müşavir tarafından onaylanan dokümanı,

ğğ) (**Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u**) Mali rapor hazırlama kılavuzu: AGY311'in parçasını oluşturan mali raporun kuruluş tarafından hazırlanması ile ilgili bilgi ve belge düzenini, transfer ödemesi (ön ödeme) ile ilgili başvuru, değerlendirme ve mahsuplaşma kuralları açıklanan, mali raporun mali müşavir tarafından denetim, inceleme ve onayına yönelik usul ve esasları içeren ve TEYDEB internet adresinde yayımlanan kılavuzu,

hh) Nitelikli Elektronik Sertifika: Elektronik İmza Kanunu'nda yer alan niteliklere haiz elektronik sertifikayı,

ıı) Öncelikli alan: Ulusal Bilim Teknoloji ve Yenilik Stratejisi (UBTYS) çerçevesinde belirtilen ülkemizin Ar-Ge ve yenilik kapasitesinin güçlü olduğu veya geliştirilmesinin amaçlandığı, destek çağrısına çıkılmak üzere belirlenen alanları,

ii) Panel: Değerlendirmesinde panel yöntemi kullanılan proje başvurularında, proje konularında uzman kişilerden oluşturulan kurulu,

jj) Panel raporu (AGY050): Değerlendirmesinde panel yöntemi kullanılan proje başvuruları için panel tarafından hazırlanan raporu,

kk) Panelist: Proje başvurularını panelde değerlendirmek üzere görevlendirilen konu uzmanını,

ll) PRODİS (Proje Değerlendirme ve İzleme Sistemi): TÜBİTAK TEYDEB destek programları çerçevesinde proje başvuru, değerlendirme ve izleme süreçlerinin elektronik ortamda gerçekleştirilmesini sağlayan <http://eteydeb.tubitak.gov.tr> adresinden erişilen yazılım uygulamasını,

mm) (**Değişik: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u**) Proje öneri başvurusu: Çağrı duyurusunda veya Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı çağrı duyurusunda belirtilen tarihe kadar proje öneri bilgileri formu (AGY111) ile yapılacak detaylı başvuruyu,

nn) Proje Öneri Bilgileri Formu (AGY111): Duyurulan proje çağrısına yapılacak proje öneri başvurusunun, konu ve amaçları, başarı ölçütleri, bilimsel ve teknolojik niteliği, iş-zaman planı, projenin gerçekleştirileceği kuruluşun altyapısı ve proje yönetimine yönelik bilgileri, katma değer, verimlilik ve rekabet gücü açısından yapması beklenen katkı, oluşacak teknik bilgi

birikiminin yayınına yönelik hedef ve stratejilerine ilişkin bilgiler ile tahmini maliyet formlarını içeren dokümanı,

oo) Proje mali sorumlusu: Projeye ilişkin mali raporların proje yürütücüsü ile birlikte destek kapsamına uygun olarak hazırlanmasından, harcamaların, gider belgelerinin ve maliyet hesaplarının doğruluğundan ve mevzuata uygunluğundan kuruluş yetkilisi ve diğer ilgililerle birlikte sorumlu olan ve kuruluştaki çalışan (ayrı bir kişi belirlenmedikçe bu görevi proje yürütücüsü yüklenir) kişiyi,

öö) Proje sonuç raporu (AGY371): Proje sonuçlarının, çıktılarının kuruluşa kazandırdığı katma değer ve ulusal kazanımları gösteren dokümanı

pp) Proje sözleşmesi: TÜBİTAK ve kuruluş arasında akdedilen, desteğin kapsamı, hukuki, idari, mali hükümler, fikri ve sınaî mülkiyet hakları ile diğer hususların belirlendiği anlaşma belgesini,

rr) Proje teknik uzmanı: Projenin teknik değerlendirme, izleme ve sonuçlandırma süreçlerini yürütmekten sorumlu TÜBİTAK personelini,

ss) Proje yürütücüsü: Destek için başvuru alan projenin bilimsel ve teknik olarak yürütülmesinden, ilgili raporların verilmesinden, harcama ve giderlerin desteklenen projenin gereklerine uygunluğundan sorumlu olan, kuruluş yetkilisi adına yazışmaları yapan kuruluş personelini,

şş) Teknoloji: Teknik üretme ve bu tekniğin uygulanması ile ilgili gerekli alet, teçhizat, makine, malzemeleri geliştirebilme bilgisini, deneyimini, becerisini,

tt) (**Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u**) Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı: 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve 2016/9495 sayılı Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar çerçevesinde oluşturulmuş olan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programını,

uu) (**Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u**) Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Çağrı Duyurusu: Bakanlık tarafından Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında yayımlanan çağrı metni ve eklerini,

üü) (**Ek:20/06/2019-10YK-08/09/2021 tarihli ve 120650 sayılı Başkanlık Olur'u**) Temel ürün: Bakanlık tarafından tebliğ ile yayımlanan Öncelikli Ürün Listesinde yer alan ve üretilmesi hedeflenen ürünü,

vv) TEYDEB: TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı'nı,

yy) TEYDEB internet adresi: Bu uygulama esaslarında internet ortamında duyurulacağı belirtilen hususların yayımlanacağı www.teydeb.tubitak.gov.tr, www.tubitak.gov.tr/1511 ve <https://teydeb.tubitak.gov.tr> adreslerini,

zz) (**Ek:03/06/2021- 32 YK**) Ticarileşme izleme süreci: Ticarileşme izleme süreci, projenin ticarileşme başarısının takip edildiği bir süre olup; üç dönem şeklinde tanımlanmıştır. Birinci ticarileşme dönemi proje destek bitiş tarihinden sonraki birinci yılın sonunu, ikinci

ticarileşme dönemi proje destek bitiş tarihinden sonraki üçüncü yılın sonunu, üçüncü ticarileşme dönemi proje destek bitiş tarihinden sonraki beşinci yılın sonunu,

aaa) **(Ek:03/06/2021- 32 YK)** Ticarileşme izleyicisi: Proje çıktılarının ticarileşmesine ilişkin faaliyetlerin sonuçlarını incelemek üzere TÜBİTAK tarafından görevlendirilen uzman kişiyi,

bbb) **(Ek:03/06/2021- 32 YK)** Ticarileşme İzleyici Raporu (TİR): Ticarileşme izleyicisi tarafından, TÜBİTAK'ın belirlediği biçime uygun olarak hazırlanmış raporu,

ccc) **(Ek:03/06/2021- 32 YK)** Ticarileşme izleme süresi: Proje destek süresi bittikten sonra başlayan ve aksi belirtilmediği sürece en fazla 60 ay olan ancak gerektiğinde proje bazında TÜBİTAK tarafından değiştirilebilen, proje çıktılarının ticarileşme durumunun takibi amacıyla kullanılan süreyi,

ççç) **(Ek:03/06/2021- 32 YK)** Ticarileşme Planı (TP): Proje destek süresinin son döneminde kuruluş tarafından sunulan ve proje çıktısının ticarileşmesi için projenin tamamlanma aşamasına kadar yapılmış veya proje tamamlandıktan sonra yapılması planlanan çalışmaları ve açıklamaları içeren belgeyi,

ddd) **(Ek:03/06/2021- 32 YK)** Ticarileşme Raporu (TR): Ticarileşme dönemlerinde kuruluş tarafından sunulan ve proje çıktılarının ticari durumuna ilişkin bilgileri içeren ve gerekli sayfaları Serbest Muhasebeci Mali Müşavir veya Yeminli Mali Müşavir tarafından onaylanan raporu,

eee) TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nu,

fff) Yenilik: Bir fikri, satılabilir, yeni ya da geliştirilmiş/iyileştirilmiş bir ürün veya mal ve hizmet üretiminde kullanılan yeni ya da geliştirilmiş bir yöntem haline dönüştürmeyi; renk ya da dekorasyondaki değişiklikler ve benzeri bütünüyle estetik alana yönelik değişiklikler ile ürünün yapı, nitelik ya da performansını teknik açıdan değiştirmeyen görünüm farklılıklarından ibaret basit değişiklikler hariç teknolojik yenilik yapma ya da yaratma süreci, bir dizi bilimsel, teknolojik/teknik, mali ve ticari etkinliği,

ggg) **(Değişik: 14/03/2019-7YK)** Yönetim Kurulu: TÜBİTAK Yönetim Kurulunu,

ğğğ) Yönetmelik: 16/1/2007 tarih ve 26405 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Teknoloji ve Yenilik Destek Programlarına İlişkin Yönetmeliği,

ifade eder.

Programın hedefleri

MADDE 5 - (1) (Değişik: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u) Program kapsamında, öncelikli alanlarda veya TÜBİTAK Yönetim Kurulu tarafından belirlenen konularda çağrı duyuruları yapılarak Ar-Ge projeleri desteklenecektir. Ayrıca, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında sunulan Ar-Ge projelerinin desteklenmesi de programın hedefleri arasındadır. Desteklenen projelerin söz konusu alanlardaki teknolojik yeterliliğin ve bilgi birikiminin artırılmasında, mevcut yeteneklerin farklı

alanlarda da değerlendirilmesinde ve özgün teknolojilerin geliştirilmesinde ivme kazandırıcı ve yönlendirici bir etken olması hedeflenmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

Destek Kapsamı

Destekleme dönemi ve destek süresi

MADDE 6 - (1) Program kapsamında desteklenen projeler, dönem tanımı içerisinde gerçekleşen faaliyetleri teknik ve mali yönden izlenir, değerlendirilir ve dönemsel olarak destek oranı uygulanarak geri ödemesiz (hibe) olarak desteklenir.

(2) Projenin destek süresi, projede destek kapsamına alınan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için gereken ve TÜBİTAK tarafından kabul edilen süredir. Destek süresi en fazla çağrı duyurusunda belirtilen proje süresi üst sınırı kadardır.

(3) **(Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında sunulacak desteklenen projelerde destek süresi Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı çağrı duyurusunda belirtilen proje süresi üst sınırı kadardır.

Destek oranı ve sınırı

MADDE 7 - (1) (Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u) Program kapsamında desteklenen projeler dönemsel desteklemeye esas harcama tutarına uygulanacak destek oranı ile desteklenir. Programda uygulanacak destek oranı her dönem için sabit olup büyük ölçekli kuruluşlar için %60, KOBİ'ler için %75'tir. Destek oranının hesabında kuruluşun proje başvuru tarihindeki ölçeği dikkate alınır.

(2) Bir kuruluşa ve/veya bir projeye bir takvim yılı içinde sağlanacak maksimum destek miktarı sınırlandırılabilir. Getirilen maksimum destek sınırları TÜBİTAK tarafından TEYDEB internet adresinde yayımlanır.

(3) Program çerçevesinde desteklenen projeler kapsamında proje faaliyetlerine ilişkin dönemsel harcama ve giderlerin desteklenecek harcama kapsamına alınabilmesi için ödemelerinin mali rapor hazırlama kılavuzunda belirtilen kurallar çerçevesinde gerçekleştirilmiş olması gerekir. Proje kapsamında ödemeleri yapılmış harcama ve giderler TÜBİTAK tarafından bu Uygulama Esasları çerçevesinde değerlendirildikten sonra desteklemeye esas harcama tutarına ilgili destek oranı uygulanarak kuruluşa geri ödemesiz (hibe) destek sağlanır. Hibe destek tutarı, projede destek kapsamına alınan tutarın destek oranı ile çarpılması ile hesaplanan değerdir.

Kamu kaynaklı desteklerin düşülmesi

MADDE 8 - (1) (Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u) Kuruluşlar başvuruda buldukları projeler için kamunun sağladığı diğer teşvik ve desteklerden yararlanabilirler.

(2) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Proje destek başlama ve bitiş tarihleri arasında ulusal kamu kaynaklarından sağlanan geri ödemesiz teşvik ve destekler, AGY311'de bildirilen teşvik ve desteğin alındığı harcamalardan düşürülür. Personel giderleri dışındaki harcama ve gider kalemleri için bu uygulama, teşvik ve desteğin sağlandığı tarih dikkate alınmadan yapılır. Personel giderleri ise,

aynı dönem içinde aynı kişilere ulusal kamu kaynaklarından sağlanan teşvik ve destekler, söz konusu kişilerin aynı dönem maliyetlerinden düşürüldükten sonra, TÜBİTAK'a beyan edilir. TÜBİTAK'a giderler sunulduktan sonra söz konusu giderlerle ilgili teşvik ve desteklerden yararlanılması halinde; yararlanılan teşvik ve destek tutarı TÜBİTAK'a sunulacak takip eden dönemlerdeki giderlerden düşürülecektir. TÜBİTAK'a sunulacak dönemin olmaması ya da projenin destek sürecinin tamamlanmış olması durumlarında, yararlanılan teşvik ve destek tutarı kuruluş tarafından destek ve teşvikten yararlanıldığı tarihten itibaren bir (1) ay içinde TÜBİTAK'a bildirilecektir. Bu durumda iade edilecek tutar kuruluşa bildirilir ve bu tutar faizsiz olarak kuruluştan tahsil edilir. Kuruluşun, proje kapsamında teşvik ve destekten yararlanmasına rağmen TÜBİTAK'a beyan edilen giderden düşürmemesi veya sonradan teşvik ve destekten yararlanmasına rağmen TÜBİTAK'a bildirmemesi durumunda, teşvik ve desteğe konu harcama ve gider karşılığı kuruluşa ödenen tutarın tamamı ödeme tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranında faiz uygulanarak tahsil edilir.

(3) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Kredi şeklinde geri ödemeli olarak alınan desteklerde bu madde uyarınca uygulama yapılmaz. 28/02/2008 tarih ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun "Ar-Ge ve Tasarım İndirimi" tanımı altında Ar-Ge faaliyetinde bulunan kuruluşlara sağlanan destekler bu madde kapsamında değerlendirilmez.

(4) Projenin uluslararası desteklerden yararlanması bu uygulama esasları çerçevesinde desteklenmesine engel oluşturmaz. Ancak bu proje için yurt dışı ve yurt içinden sağlanan desteklerin toplam tutarının proje giderlerine oranı, Dünya Ticaret Örgütü ve Avrupa Birliği rekabet kurallarının gerektirdiği en yüksek destek oranını geçmemesi kuruluş tarafından dikkate alınarak dönemsel destek talebinde bulunulur. Aksi durumda doğabilecek hukuki ve mali yükümlülükler kuruluşa aittir.

(5) **(Ek: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Proje ya da giderlerle ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşların kamu kaynaklı desteklerinden yararlanılması ve bu desteklerin mevzuatında aynı proje ya da gider için diğer kamu kurum ve kuruluşlarının destekleri ile diğer kuruluşların kamu kaynaklı desteklerinden yararlanılamayacağı yönünde hüküm bulunması halinde aynı proje ya da gider için TÜBİTAK'tan destek talep edilmez. Söz konusu mevzuat hükümlerine aykırı olarak aynı proje ya da gider için TÜBİTAK'tan destek talep edildiğinin tespiti halinde, desteğe konu proje veya harcama ve gider karşılığı kuruluşa ödenen tutarın tamamı ödeme tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranında faiz uygulanarak tahsil edilir.

(6) Proje önerisinde geliştirilmesi hedeflenen çıktıların (teknoloji, ürün, süreç, modül, yöntem, yazılım, veri, rapor vb.) tamamının veya bir kısmının proje başlangıç tarihi ve öncesinde proje başvurusunu yapan kuruluş tarafından bir kamu kurum veya kuruluşuna bedeli karşılığında taahhüt edilmiş olması halinde proje önerisi değerlendirmeye alınmaz. Kamu kurum kuruluşlarına satılmış veya taahhüt edilmiş olsa bile ürün, süreç, teknoloji, modül, yazılım vb. çıktılarının daha gelişmiş versiyonlarını konu alan projeler, önceki çıktılarının kamuya satılmış olmasından ötürü bu madde kapsamında değerlendirilmez.

(7) TÜBİTAK tarafından destek kararı verilen projede geliştirilmesi hedeflenen çıktılarının (teknoloji, ürün, süreç, modül, yöntem, yazılım, veri, rapor vb.) tamamının veya bir kısmının proje başvurusunu yapan kuruluş tarafından bir kamu kurum veya kuruluşuna bedeli karşılığında taahhüt edilmesi halinde, proje destek başlangıç tarihi ile işin verildiği tarih (ihale

kararının onaylandığı veya ihalesiz alımlarda siparişin / işe başlama talimatının verildiği tarih) arasındaki faaliyetler destek kapsamında değerlendirilir. İlgili kamu kurum kuruluşu tarafından işin verildiği tarih itibarıyla bu Uygulama Esaslarının 47 inci maddesi hükümleri uygulanarak proje yürürlükten kaldırılır.

(8) Proje sözleşmesinde belirtilen proje bitiş tarihi (projeye verilen ek süreler dahil) sonrasında kuruluşun proje çıktılarını kamu kurum veya kuruluşlarına bedeli karşılığında taahhütte bulunması durumunda bu madde hükümleri uygulanmaz. Proje bitiş tarihi sonrasında söz konusu taahhütlere girişilmesi durumunda projenin var ise dönemsel ödemelerine ilişkin işlemleri sonuçlandırılır.

(9) Kuruluşlar projede geliştirilmesi hedeflenen çıktılarını (teknoloji, ürün, süreç, modül, yöntem, yazılım, veri, rapor vb.) tamamının veya bir kısmının proje başvurusunu yapan kuruluş tarafından bir kamu kurum veya kuruluşuna bedeli karşılığında taahhüt edilmesi durumunda, bu hususu TÜBİTAK'a, işin verildiği tarihi (ihale kararının onaylandığı veya ihalesiz alımlarda siparişin/işe başlama talimatının verildiği tarih) takip eden otuz gün içinde bildirmekle yükümlüdür. Bu madde kapsamında kuruluşların gerçeğe aykırı bildirimde bulduklarının anlaşılması veya bu maddede belirtilen bildirimleri zamanında ve gereği gibi yapmaması halinde bu Uygulama Esaslarının 48 inci maddesi birinci fıkrası çerçevesinde değerlendirilerek 48 inci madde birinci fıkrası (a) bendi hükümleri uygulanır.

(10) Bu Uygulama Esaslarının bu maddesindeki kamu kurum veya kuruluşu olarak aşağıda belirtilen kapsamda bulunan kurum veya kuruluşlar dikkate alınacaktır.

a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı; döner sermayeli kuruluşlar, birlikler (mesleki kuruluş şeklinde faaliyet gösterenler ile bunların üst kuruluşları hariç) ve tüzel kişiler,

b) Kamu iktisadi kuruluşları ile iktisadi devlet teşekküllerinden oluşan kamu iktisadi teşebbüsleri,

c) Sosyal güvenlik kuruluşları, fonlar, özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzelkişiliğe sahip kuruluşlar (mesleki kuruluşlar hariç, vakıf yükseköğretim kurumları dahil) ile bağımsız bütçeli kuruluşlar,

d) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerin doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketler,

e) 4603 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar.

(11) **(Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Proje önerisinde geliştirilmesi hedeflenen ürünün/çıktının doğrulanmasına ve geçerlenmesine yönelik tüm faaliyetler (demo, saha testleri, kullanıcı testleri vb.) kapsamında projede geliştirilen prototiplerin bir kısmı veya tamamının bir kamu kurum/kuruluşuna bedeli karşılığında satışı ve taahhüdü, bu maddenin beşinci, altıncı ve sekizinci fıkraları kapsamı dışındadır. Ayrıca, projeyi sunan kuruluş ile bir kamu kurum veya kuruluşu arasında, projede hedeflenen çıktılarının alımına yönelik imzalanan irade/niyet beyanı veya uzlaşma protokolü ve paydaş beyan formu için bu maddenin beşinci, altıncı ve sekizinci fıkraları uygulanmaz.

Desteklenen Ar-Ge aşamaları

MADDE 9 - (1) Destek sağlanacak projelerin:

- a) Kavram geliştirme,
- b) Teknolojik/teknik ve ekonomik yapılabirlik etüdü,
- c) Geliştirilen kavramdan tasarıma geçiş sürecinde yer alan laboratuvar ve benzeri çalışmalar,
- d) Tasarım, tasarım uygulama ve tasarım doğrulama çalışmaları,
- e) Prototip üretimi,
- f) Pilot tesisin kurulması,
- g) Deneme üretimi ve tip testlerinin yapılması,
- h) Saha testlerinde karşılaşılan tasarım kaynaklı sorunların çözümü faaliyetleri aşamalarından tamamını veya bir kısmını içermesi beklenir.

(2) Üretim veya üretim altyapısına yönelik yatırım ağırlıklı projeler (tesis ve tezgah alımı içeren) ile Ar-Ge içeriği bulunmayan faaliyetleri içeren projeler, programın amaçlarına uygun olmadığı için desteklenmez.

Desteklenen gider kalemleri

MADDE 10 - (1) Program kapsamında projelerin gerektirdiği ve ödemesi yapılan aşağıdaki harcama ve giderler kabul edilir, bu gider kalemleri program mevzuatında mal ve hizmet alımı olarak anılır:

a) Personel giderleri,

1) Program kapsamında desteklenen projelerin faaliyetlerinde görevli personelin giderleri, projenin dönemsel AGY311 kapsamında kuruluş tarafından ortalama aylık maliyetiyle beyan edilir. Proje personel ortalama aylık maliyeti, ilgili dönemdeki brüt ücretler, SGK işveren payları, SGK işsizlik işveren payları ve varsa ikramiye dikkate alınarak belirlenir. Dönemsel belirlenen bu ortalama aylık maliyetler, personelin eğitim ve deneyimi dikkate alınarak ilgili dönemde geçerli olan brüt asgari ücretin aşağıda belirtilen katları ile sınırlandırılır;

1.1.) Proje konusu uzmanlık alanlarının herhangi birisinde doktora derecesine sahip proje personeline ilgili dönemde geçerli olan brüt asgari ücretin en fazla 14 katı,

1.2.) En az lisans mezunu proje personeline, lisans mezuniyet tarihinden itibaren proje başvuru tarihine kadar geçen süre 48 aydan fazla olan proje personeline ilgili dönemde geçerli olan brüt asgari ücretin en fazla 12 katı, 48 aydan az olan proje personeline en fazla 8 katı,

1.3.) Ön lisans mezunu olan proje personeline, ilgili dönemde geçerli olan brüt asgari ücretin en fazla 5 katı,

1.4.) Lise ve altı eğitim düzeyine sahip proje personeline ilgili dönemde geçerli olan brüt asgari ücretin en fazla 4 katı ile sınırlama uygulanır.

1.5.) İlgili dönemde beyan edilen proje personelinin "ortalama aylık maliyeti"nin bu maddenin birinci fıkrasının a bendinin birinci alt bendindeki sınırlamaların altında olduğu durumlarda, beyan edilen personele ait ortalama aylık maliyeti, desteklemeye esas harcama kapsamının belirlenmesinde dikkate alınır.

1.6) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** 28/02/2008 tarih ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunda yer alan “Gelir vergisi stopajı teşviki” ile “Sigorta primi desteği”, 26/06/2001 tarih ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununda yer alan Bölgede elde edilen ücretlere ilişkin gelir vergisi stopaj teşviki ve 06/06/1985 tarih ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununda yer alan Bölgede elde edilen ücretlere ilişkin gelir vergisi istisnası çerçevesinde kuruluşların Ar-Ge projelerinde çalışan Ar-Ge ve destek personeli için sağlanan destek, teşvik ve istisnalar proje personel maliyetine dahil edilmez, TÜBİTAK’a beyan edilmez ve desteklenmez.

1.7.) Proje personelinin eğitim durumunun proje süresi içinde değişmesi durumunda değişen eğitim durumuna göre “ortalama aylık maliyete” uygulanan sınırlama değiştirilir.

1.8.) **(Değişik: 14/03/2019-7YK)** Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin 1.1), 1.2), 1.3) ve 1.4) alt bentlerinde belirtilen personel ücretlerinin sınırlandırılmasında uygulanan asgari ücret katları Yönetim Kurulu kararıyla arttırılabilir. Bu durum TEYDEB internet adresinde duyurulur.

1.9.) **(Ek: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** 25/05/2023 tarihli ve 32201 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan, Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliği çerçevesinde mikro işletme sınıfında olan kuruluşların projede görev alan şirket ortaklarının maliyetleri bu maddenin birinci fıkrasının a) bendinin 1.1.), 1.2.), 1.3.) ve 1.4.) numaralı alt bendlerindeki sınırlamalara uygun olarak desteklenir. Ancak, mikro işletme sınıfında olmayan kuruluşların projede görev alan şirket ortaklarının maliyetleri desteklenmez.

1.10.) **(Ek: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Bu maddenin birinci fıkrasının a) bendi kapsamında personel maliyetlerinin beyanında aşağıdaki hususlar da dikkate alınacaktır.

1.10.1. Desteklenen proje kapsamında her ay için TÜBİTAK’a en fazla 30 günlük maliyet beyan edilebilir.

1.10.2. Birden fazla projede görev alınması veya aynı anda birden fazla kuruluştaki çalışılması durumunda ilgili ay için tüm projelerdeki süre toplamı 30 günü geçemez.

1.10.3. TÜBİTAK’ın farklı birimleri tarafından desteklenen projelerde beyan edilen çalışma süreleri toplamı 30 günü geçemez.

1.10.4. Kısmi zamanlı çalışmalarda TÜBİTAK’a beyan edilecek süre en fazla kısmi çalışma süresi kadar olacaktır.

1.10.5. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesi birinci fıkrasının a) bendine tabi olarak birden fazla işverende sigortalı olan personelin, proje sahibi kuruluş dışındaki aylık toplam prim gün sayısının 30 günü geçmesi durumunda ilgili personel için maliyet beyan edilemez. Ancak proje sahibi kuruluş dışındaki aylık toplam prim gün sayısının 30 günden az olması durumunda aradaki gün sayısı farkı kadar personel maliyeti beyan edilebilir.

1.11.) **(Ek: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Bu maddenin birinci fıkrasının a) bendinde belirtilen hususlara aykırı olarak personel

maliyetinin beyan edilmesi sonucu kuruluşa fazla ödeme yapıldığının tespiti halinde fazla ödenen tutar, ödeme tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranında faiz uygulanarak tahsil edilir.

b) Proje personeline ait proje kapsamındaki seyahat giderleri kapsamında; uçak, tren, otobüs, gemi ile yapılan şehirlerarası ve uluslararası ekonomi sınıfı ulaşım giderleri,

c) Alet, teçhizat, yazılım ve yayın alım giderleri,

d) Malzeme ve sarf giderleri,

e) Yurt içi ve yurt dışı danışmanlık hizmeti ve diğer hizmet alım giderleri,

f) Türkiye'deki üniversiteler, TÜBİTAK'a bağlı Ar-Ge birimleri, özel sektör Ar-Ge kuruluşları ve benzeri Ar-Ge kurum ve kuruluşlarına yaptırılan Ar-Ge hizmet giderleri,

g) Projenin Ar-Ge faaliyetlerini yürütmek amacıyla proje kapsamında gerçekleşen; destek personeli, elektrik, su, gaz, bakım-onarım, haberleşme, vb. giderlere karşılık gelen proje genel giderlerine ilişkin destek aşağıda belirtilen şekilde uygulanır;

1) Proje genel giderleri, projenin her bir AGY311'i için belirlenen dönemsel desteklemeye esas harcama tutarının %10'u olup, bu tutar dönemsel desteklemeye esas harcama tutarına ilave edilir.

2) Ortaklı projelerde her bir kuruluşun genel gider miktarı ilgili kuruluşun destek kapsamına alınan dönemsel desteklemeye esas harcama tutarına göre hesaplanır.

(2) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Serbest muhasebeci mali müşavirlik ve yeminli mali müşavirlik ücretleri Hazine ve Maliye Bakanlığınca yayımlanan "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Asgari Ücret Tarifesi"nde yer alan TÜBİTAK tarafından yapılan Ar- Ge yardımı destekleme işlemlerinde geçerli yeminli mali müşavirlik tasdik ücreti esas alınarak desteklenir.

(3) **(Ek: 14/03/2019-7YK)** Proje kapsamında kullanılan alet/teçhizat/yazılımdan yerli malı belgesine sahip olanlar için izleyici görüşü doğrultusunda ilgili alet/teçhizat/yazılımın %15'i oranında ek destek tutarı dönemsel desteklemeye esas harcama tutarına ilave edilir. Kuruluşların proje kapsamında TÜBİTAK'a beyan ettikleri yerli alet/teçhizat/yazılım için yerli malı belgesini satıcı firmadan istemeleri ve izleme aşamasında proje izleyicisine sunmaları gerekmektedir.

(4) **(Ek: 14/03/2019-7YK)** Kuruluşun bu Uygulama Esaslarınının 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ekonomik fizibilite raporunun hazırlanması için hizmet alması ve ekonomik fizibilite raporunu da proje önerisi ekinde sunması durumunda söz konusu gider Yönetim Kurulu tarafından belirlenen tutar kadar desteklenir.

(5) **(Değişik:20/06/2019-10YK-08/09/2021 tarihli ve 120650 sayılı Başkanlık Olur'u)** Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenen projelerde Kuruluşun Bağımsız Değerlendirme Raporuna ilişkin hizmet alım gideri sadece büyük ölçekli firmalar için Yönetim Kurulu tarafından belirlenen tutar kadar desteklenir.

Yurt dışı danışmanlık ve hizmet alımlarındaki uygulama

MADDE 11 - (1) Proje ana Ar-Ge faaliyetlerinin Türkiye'de gerçekleştirilmesi koşuluyla, proje için zorunlu ve tamamlayıcı nitelikteki yurt dışı danışmanlık ve hizmet alımları proje özelinde değerlendirilerek desteklenebilmektedir.

(2) Desteklenen proje kapsamında gerçekleşen toplam yurt dışı danışmanlık ve hizmet alımlarının, projenin dönemsel desteklemeye esas harcama tutarları toplamı içindeki payı %20 ile sınırlandırılır. Buna ilişkin uygulama söz konusu yurt dışı harcama ve giderlerin bildirildiği AGY311'lerde ayrı ayrı yapılır. Ancak, yurt içinde yapılması hiçbir şekilde mümkün olmayan projeye özel testler vb. hizmet alımlarına ait giderler, GYK'nın onayıyla söz konusu %20 sınırlama uygulamasının dışında kalabilir.

Oransal destek uygulaması

MADDE 12 - (1) Bu maddede belirtilen durumlarda proje harcamaları, sözleşmede belirtilen destek süresi ile orantılı olarak desteklemeye esas harcama tutarı kapsamına alınır. Bu uygulamada bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen proje süresi proje sözleşmesinde belirtilen proje süresidir. Destekleme sürecinde proje süresinin değişmesi bu oranın hesaplanmasında dikkate alınmaz.

(2) **(Değişik: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Proje için alınması veya yaptırılması zorunlu olan alet, teçhizat, kalıp gibi alımların (bilgisayar ve yazılım hariç) seri üretimde de kullanılacak olması durumunda, ilgili giderler proje süresiyle orantılı olarak aylık % 2 oranı ile destek kapsamına alınır. Bu maliyete yönelik harcamaların desteklemeye esas harcama tutarları “maliyet x proje süresi(ay) x % 2” şeklinde belirlenir. “proje süresi (ay) x % 2” çarpımından bulunacak oranın alt sınırı % 40, üst sınırı ise %72'dir. Ancak alınması, yapılması veya yaptırılması zorunlu olan ve proje faaliyetleri için kullanıldıktan sonra, üzerinde önemli bir değişiklik yapılmaksızın faydalı ömrünün büyük bir bölümü rutin üretim faaliyetlerinde kullanılacak olan bileşenlere ait giderler için oransal destek alt sınırı GYK kararıyla %25'e indirilebilir.

(3) Test, analiz ve ölçüm cihazları gibi ağırlıklı olarak firmanın Ar-Ge altyapısının parçasını oluşturan alımlar, maliyetinin tamamı üzerinden dönemsel destek oranı ile desteklenir. Ancak test, analiz ve ölçüm cihazları gibi alımlar proje faaliyetleri sonrasında Ar-Ge'den çok üretim faaliyetlerine tahsis edilecek ise proje süresi ile orantılı olarak gider kabul edilir.

(4) Proje konusunu teşkil eden tasarım, tasarım uygulama, geliştirme faaliyetleri sonucu elde edilecek prototip ürünler projenin desteklenmesine esas unsurlar olduğu için, daha sonra firma bünyesinde üretimde kullanılacak veya ticarileştirilecek olsa da bunlara girdi oluşturacak malzeme, modül, sistem ve hizmet alımları maliyet bedellerinin tamamı üzerinden dönemsel destek oranı ile desteklenir.

(5) Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamına girmeyen alet/teçhizatın, firmanın diğer Ar-Ge faaliyetlerinde kullanılacak olduğu durumlarda oransal destekleme uygulaması yapılmaz, bu alet/teçhizat proje için gerekliliği değerlendirilerek doğrudan destek kapsamına alınır.

Desteklenmeyen giderler

MADDE 13 - (1) Proje ile ilgili olmayan giderler desteklenmemekle birlikte aşağıda belirtilen giderler de destek kapsamı dışındadır;

- a) Katma değer vergisi,
- b) Her türlü kar, fırsat maliyeti, sermaye kullanım maliyeti, sözleşme masrafları,
- c) Amortismanlar, depozitolar, avans ödemeleri,
- d) Dağıtım, pazarlama ve reklâm giderleri,

e) (**Değişik: 14/03/2019-7YK**) Patent, faydalı model, tasarım, coğrafi işaret ve marka tescil giderleri,

f) AGY111, AGY311 doküman hazırlama ve hazırlatma giderleri, muhasebe, sekreterlik vb. idari giderler,

g) (**Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u**) Huzur hakkı, murahhas azaya ödenen üyelik ücretleri, brüt ücretin yanında ikramiye hariç verilen prim ödemesi ile mikro işletme sınıfında olmayan kuruluşların projede görev alan şirket ortaklarının maliyetleri,

h) Personele nakdi ya da aynı olarak verilen yemek ve servis/ulaşım giderleri,

i) Kuruluş ortaklarına ait sosyal yardımlaşma vakıf ödentileri,

j) Konaklama giderleri,

k) Şehir içi nakliye (gümrüklerden ve limanlardan yapılan nakliye hariç) ve posta giderleri,

l) Seyahatlerde araç kiralama ve seyahatlerde kullanılan yakıt giderleri,

m) Proje Ar-Ge faaliyetleri ile ilintili olmayan üretime yönelik altyapı yatırımı ağırlıklı giderler

n) Fotokopi makinesi, projeksiyon cihazı gibi büro makineleri, büro mefruşatı,

o) Isıtma, aydınlatma ve üretimde sarf edilen enerji masrafları, su giderleri,

p) Telefon, faks, haberleşme, internet kullanım maliyetleri,

r) Vergi mevzuatında kabul edilmeyen giderler,

s) Ofis, depo, stand kira giderleri,

t) İnşaat ve tesisat giderleri,

u) Kırtasiye giderleri,

v) CE (test giderleri hariç) ve kalite belgelendirme giderleri.

(2) Proje özelinde yapılacak değerlendirmelerde, Ar-Ge faaliyetlerinin gerekliliği dikkate alınarak bu maddenin birinci fıkrasının alt bentlerinde belirtilen giderlerden o, p, t ve u bentlerinde belirtilenler içinden desteklenecek gider kalemleri olabilir.

(3) Otomasyon teknoloji veya yöntemlerinin kullanıldığı süreç geliştirme projelerinde, proje özelinde yapılacak değerlendirmenin gerektirdiği farklılıklarla birlikte, destek kapsamının oluşturulmasında aşağıdaki yaklaşım esas alınır:

a) Personel, seyahat, danışmanlık ve hizmet alımı ile yurtiçi Ar-Ge kuruluşlarına yaptırılacak işlere yönelik giderler destek kapsamına alınır.

b) Geliştirilen sürecin denenmesi amacıyla, asgari miktarda malzeme giderleri ile test yazılım ve donanımı destek kapsamına alınır.

c) Geliştirilen süreç içinde yer alan alet, teçhizat veya sistemlerin tasarım ve geliştirme faaliyetlerinin kuruluş bünyesinde yapılması durumunda bu giderler destek kapsamına alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Proje Öneri Başvuru Koşulları

Başvuru yapabilecek kuruluşlar

MADDE 14 - (1) Bu Uygulama Esaslarının 4 üncü maddesindeki kuruluş tanımına uyan tüm sermaye şirketleri proje başvurusunda bulunabilir. Ancak kanuni ve iş merkezi yurtdışında bulunan işletmelerin dar mükellefiyet statüsündeki Türkiye’de yerleşik temsilcilik ve şubeleri ile vakıflar, dernekler ve bunların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, birlikler, şahıs şirketleri ve adi ortaklıklar bu program kapsamında başvuru yapamazlar.

(2) Kuruluşların proje başvurusunda bulunabilme yeterliğinin denetlenmesi ve onaylanması amacıyla TÜBİTAK, ön kayıt sürecinde gerekli görülen belgeleri isteyecektir.

(3) Bu program kapsamında proje başvuruları yapacak kuruluşlarda, proje konusu ile ilgili en az lisans derecesine sahip bir personelin başvurunun yapıldığı tarih itibarıyla kuruluştaki çalışıyor olması şartı aranır.

(4) **(Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın Türkiye’de yerleşik sermaye şirketleri, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı çerçevesinde Bakanlıkça açılan çağrılara yaptıkları başvuruların değerlendirilmesi sonucunda, Bakanlık tarafından uygun görülmesi durumunda, çağrı kapsamındaki Ar-Ge projeleri için başvuru yapabilecektir.

Güvenli elektronik imza uygulaması ve sayısal ortamda bilgi aktarımı

MADDE 15- (1) Bu program kapsamında TÜBİTAK ile bilgi alışverişinde (belge, doküman rapor, sözleşme vb.) bulunan taraflardan güvenli elektronik imza uygulaması doğrultusunda elektronik ortamda güvenli bilgi transferi sağlamak amacıyla nitelikli elektronik sertifika alması istenebilir. Bu konudaki duyurular TÜBİTAK tarafından TEYDEB internet adresinden yapılır.

(2) Bu program kapsamında, TÜBİTAK ile ilgili taraflar arasındaki bilgi ve belge aktarımı imzalı basılı evrak biçiminde ve/veya PRODİS uygulaması üzerinden (güvenli elektronik imza kullanılarak veya kullanılmadan) yapılır. Uygulanacak bilgi alışveriş yöntemleri TÜBİTAK tarafından TEYDEB internet adresinden duyurulur. Elektronik ortamda hazırlanarak yazdırılıp ıslak imza ile TÜBİTAK’a gönderilen belge/doküman ile TÜBİTAK’a çevrimiçi gönderilen bilgiler arasında ihtilaf olduğunda TÜBİTAK’a gönderilen çevrimiçi kayıtlar esas alınır. Bu işlemler için ayrıca kişilere duyuru yapılmaz. Belgelerin TÜBİTAK’a basılı evrak şeklinde gönderilmesi gerektiğinin TÜBİTAK tarafından duyurulduğu durumlarda, bu uygulama esaslarında geçen başvuru tarihi olarak evrakın kargoya/postaya verildiği tarih esas alınır.

(3) Elektronik ortamda işlem yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişilerin TÜBİTAK’ın destek programına ilişkin elektronik ortamda oluşturduğu portala üye olması gerekir.

(4) TÜBİTAK’ın söz konusu portalına üyelik esnasında oluşturulan şifrenin gizliliği ve yenilenmesinin sorumluluğu üyeye aittir. Bu şifrenin izinsiz ya da izinsiz olarak üçüncü kişiler tarafından kullanımından TÜBİTAK sorumlu değildir.

(5) Söz konusu elektronik ortamın kullanıcıları sisteme üye olurken bildirdikleri posta adresi, e-posta veya GSM numarasına kısa mesaj servisi vb. iletişim yöntemleri ile bilgilendirileceklerdir. Tüm bildirimlerde ve yazışmalarda üye tarafından bildirilen iletişim adresi esas alınır. TÜBİTAK, gerekli gördüğü durumlar ve işlemler için yazılı tebligat yapabilir.

(6) TÜBİTAK’ın söz konusu portalına üye olan kullanıcılar, verdikleri her bilginin doğru ve geçerli olduğunu kabul eder. Yanlış bilgi ve beyanlardan dolayı oluşabilecek sorunlardan TÜBİTAK sorumlu olmayacaktır.

(7) Elektronik ortamda belge veya bilgileri göndermekle zorunlu tutulan gerçek ve tüzel kişilerin, PRODİS veya TÜBİTAK elektronik sisteminin geçici bir süre hizmet dışı kalması nedeniyle mevzuatta öngörülen süre içerisinde istenen belge veya bilgiyi TÜBİTAK’a

gönderememeleri halinde, sorunların ortadan kalktığı tarihi takip eden üçüncü işgününün sonuna kadar belge veya bilgiyi göndermeleri durumunda yükümlülükleri yerine getirilmiş kabul edilir.

(8) TÜBİTAK tarafından kuruluşlara elektronik ortamda gönderilen mesajların iletiminde bir ihtilaf olması durumunda TÜBİTAK elektronik sistem kayıtları esas alınır.

(9) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** AGY500 raporu elektronik imza kullanılarak sadece elektronik ortamda alınabilir.

(10) PRODİS uygulaması üzerinden TÜBİTAK'a gönderilen AGY111, AGY311 ve diğer evrakın son gönderim tarihinin resmi tatil olması halinde, son gönderim tarihi, resmi tatili izleyen ilk iş günü olur.

Ortak başvuru

MADDE 16 - (1) Çağrı Duyurusu ile bir işbirliği yapısı belirlenmesi halinde başvuru sırasında bu işbirliği modeline uygun ortak proje öneri başvurusu yapılması zorunludur. Böyle bir durum olmasa bile kuruluşlar ortak proje önerisi başvurusunda bulunabilirler. Ortak proje başvurusu tek bir proje başvurusu biçiminde sunulur. Kuruluşların proje içerisindeki yapacakları faaliyetler ve bütçeleri her kuruluş için hazırlanmalıdır.

(2) Proje başvurusunda bulunacak kuruluşun başka bir sermaye şirketinden Ar-Ge desteği alması gerektiği ve bu desteğin projedeki Ar-Ge faaliyetlerinin önemli bir kısmını oluşturması durumunda projedeki tüm Ar-Ge faaliyetlerinin değerlendirilip izlenebilmesi için; kuruluşların ortak proje başvurusu yapmaları ya da eş zamanlı olarak ayrı proje başvurusunda bulunmaları beklenir.

(3) Bir projede desteklenen faaliyetlerin, başka bir kuruluşun projesinde hizmet alımı kapsamında olması durumunda bu hizmet alımı için destek talep edilmez, Ar-Ge faaliyetini yapan kuruluşun faaliyetleri desteklenir.

(4) Ortak proje başvurusu yapacak kuruluşların aralarında ticari ortaklık kurmaları zorunluluğu yoktur.

(5) Ortak projelerde projeye katılan kuruluşlardan biri, destek kararı sonrası imzalanacak proje sözleşmesinde muhatap kuruluş olarak belirtilir ve ödeme bildirimini destek karar yazıları hariç tüm yazışmalar bu kuruluşla yapılır.

(6) Ortak projelerin destek sürecinde, ortak kuruluşların projeden ayrılması, ortakların değişmesi, projedeki ortaklar arası iş planının değişmesi vb. durumlar, TÜBİTAK'a sunulur, yapılan değerlendirme ile ortak sunulan projenin desteklenmeye devam edip etmeyeceğine desteklenecekse hangi kapsamda destekleneceğine ilişkin karar verilir.

(7) Desteklenmesi uygun bulunan ortak projelerde dönemsel harcamalar sonrasında her bir katılımcıya proje harcamaları karşılığında 7 nci maddede belirtildiği şekilde ödenecek destek miktarı belirlenerek ayrı ayrı destekleme yapılır.

Proje destek başlangıç tarihi

MADDE 17 - (1) **(Değişik: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Proje öneri bilgileri formunun (AGY111) PRODİS üzerinden gönderildiği tarih, proje

başvuru tarihi olarak kabul edilir. Çağrı duyurusunda veya Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Çağrı Duyurusunda aksi belirtilmedikçe, proje destek başlangıç tarihi, başvuru tarihinin bulunduğu ayın birinci günü veya başvuru tarihini takip eden herhangi bir ayın birinci günü olarak kuruluş tarafından belirlenir.

(2) TÜBİTAK projenin değerlendirme süreci sonucunda desteklenen faaliyetleri dikkate alarak proje destek başlangıç tarihini ve süresini değiştirebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çağrı, Başvuru, Değerlendirme ve Karar

Çağrı Duyurusu

MADDE 18 – (1) Çağrı duyurusuna ilişkin çalışmalar ilgili ÇPDK tarafından yapılır. Bu programda proje başvuruları Başkanlık onayı ile TEYDEB tarafından yayımlanacak çağrı duyuruları kapsamında alınır.

(2) Proje başvuru başlangıç ve son başvuru tarihleri, proje bütçesi ve süresinin alt ve üst sınırları, çağrıya özel diğer hususlar, çağrı başlığı altında yer alan çağrı konuları ile birlikte TEYDEB internet adresinden yayımlanır. Çağrıda çağrı konu ve kapsamı, hedeflenen beklentiler, çağrı takvimi gibi bilgiler yer alır. Kuruluşlar, proje başvurularını çağrı duyurusunda belirtilen çerçevede yaparlar.

(3) TÜBİTAK bu program kapsamında diğer kurum ve özel sektör ile birlikte de çağrı yayımlayabilir. Bu tip çağrılarda özel koşullar var ise bunlar çağrıda belirtilir.

(4) **(Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Çağrı Duyurusu kapsamındaki başvurular için TÜBİTAK tarafından ayrıca çağrı duyurusu yayımlanmaz ve bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası hükümleri uygulanmaz, ÇPDK kurulmaz. Bu başvurular için TÜBİTAK iç süreçlerinde kullanılmak üzere Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Çağrı Duyurusuna uygun olarak çağrı oluşturulur. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamındaki başvurular için TÜBİTAK, Bakanlığın onay verdiği kuruluşlardan bu Uygulama Esasları kapsamında proje başvurusu alır.

Proje Başvurularının Alınması

MADDE 19 – (1) Programa proje öneri başvurusu, kuruluş tarafından ön kayıt yapılması ve ön kayıt için TÜBİTAK'tan onay alınması sonrasında PRODİS uygulaması üzerinden yapılır. Proje başvuru tarihi olarak, proje önerisinin kuruluş tarafından PRODİS uygulaması üzerinden TÜBİTAK'a gönderildiği tarih sisteme kayıt edilir. Ön kayıt onayı bekleyen kuruluş proje öneri bilgilerini PRODİS üzerinden hazırlamaya devam edebilir. Proje öneri başvurusu, AGY111 hazırlama kılavuzuna uygun olarak, istenilen içerik ve biçimde hazırlanır. Çağrı duyurusunda belirtilen son başvuru tarihinden sonra gönderilen projeler işleme alınmaz.

(2) **(Değişik: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Kuruluşlar tarafından ekonomik fizibilite raporu (detaylı pazar araştırması, pazar ve rakip analizleri, müşteri ihtiyaçları vb. içeren rapor) proje önerisi ekinde sunulabilir. Ancak, bütçesi Yönetim Kurulu tarafından belirlenen tutarın üzerinde olan projelerde söz konusu ekonomik fizibilite raporunun sunulması zorunludur. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı çerçevesinde yapılan başvurularda ekonomik fizibilite raporu sunulmaz.

(3) **(Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı çerçevesindeki proje başvuruları için ön kayıt süreci işletilmeyebilir.

(4) **(Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı çerçevesinde yapılan başvurularda Bakanlığa sunulan bilgi, belge ve raporlar değerlendirme süreçlerinde kullanılabilir. Gerek duyulması halinde TÜBİTAK proje başvurusu ekinde bu bilgi, belge ve raporları talep edebilir.

(5) **(Ek: 14/03/2019-7YK)** TÜBİTAK'ta kaydı olan kuruluşlar, kayıt bilgilerinde değişiklik olmadığı sürece, proje başvurusunda bulunabilir. Ancak, kayıt bilgilerinde değişiklik olması halinde anılan değişikliğin TÜBİTAK'a bildirilmesi ve bu durumun TÜBİTAK tarafından onaylanması sonrası proje başvurusunda bulunabileceklerdir. TÜBİTAK kayıtlı bilgilerin belirli bir zaman periyodunda güncellenmesini kuruluşlardan talep edebilir.

(6) **(Ek: 14/03/2019-7YK)** Bu maddenin birinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen ön kayıt ve proje öneri başvuru şekli TEYDEB internet adresinden duyurulur.

Proje Ön İncelemesi

MADDE 20 – (1) ÇPDK, çağrı kapsamında yapılan proje başvurularını ön incelemeye alır. Projelerin ön incelemesinde; çağrı konu ve kapsamı ile doğrudan ilgili görülmeyen veya proje konusu ile doğrudan ilgili en az lisans düzeyinde personeli bulunmayan projeler hakem ataması yapılmadan ret önerisi ile GYK'ya sunulur.

(2) **(Değişik: 14/03/2019-7YK)** ÇPDK, ön inceleme sonrasında proje başvurusundaki yetersiz bilgi ve eksik belgelerin tanımlı bir tarih aralığında tamamlanmasını kuruluştan ister. Ancak, bütçesi Yönetim Kurulu tarafından belirlenen tutarın üzerinde olan projeler için ekonomik fizibilite raporunun sunulmamış olması durumunda, kuruluştan söz konusu raporun sunulması talep edilir. Bu süre sonunda eksikliğin tamamlanıp tamamlanmadığına bakılmaksızın projelerin değerlendirme sürecine devam edilir.

(3) Değerlendirme süresince, proje başvurusu yapan kuruluşun benzer içerik ve faaliyetleri kapsayacak şekilde TÜBİTAK programlarına sunduğu başka projeleri varsa bu programa sunulan proje değerlendirilmeye devam edilmez ve ret önerisi ile GYK'ya sunulur.

(4) **(Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı çerçevesinde alınan başvurular için ön inceleme, belirlenen proje teknik uzmanı tarafından yapılır. Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası hükümleri uygulanmaz. Proje teknik uzmanı projeyi içerik ve biçim olarak inceler. Ön inceleme sonucunda aşağıdaki durumlar gerçekleşebilir:

a) İçerik ve biçim olarak yeterli bulunan proje önerisi, uzmanlıkları dikkate alınarak belirlenen bir ya da birden çok hakeme değerlendirilmek üzere gönderilir.

b) Firmadan tanımlı bir zaman aralığında proje öneri dosyasında yetersiz bilgileri gidermesi ve eksik belgeleri tamamlaması istenebilir.

c) Proje konusu ile ilgili en az lisans derecesine sahip herhangi bir proje personelinin bulunmadığı projeler hakem ataması yapılmadan ret önerisiyle ilgili GYK'ya sunulabilir.

Proje değerlendirme yöntemi

MADDE 21- (1) Ön incelemede yeterli bulunan projelerin, hakem değerlendirmesi tamamlandıktan sonra değerlendirmeleri ÇPDK üyelerinin oluşturduğu panelde yapılır.

Çağrıya sunulan proje sayısı ve projelerin değerlendirilmesi için gerekli olan uzmanlık alanı dikkate alınarak, ilgili ÇPDK'nın önerisi, GYK'nın onayı ile çağrı konu ve kapsamında uzmanlığı olan kişiler belirlenerek ek paneller oluşturulabilir. Bu ek panellerde ÇPDK üyeleri de panelist olarak görev alabilir. Paneller en az 3 (üç) panelistin katılımı ile toplanır. Toplantı yeter sayısının sağlanamadığı durumda da ek panel oluşturulabilir. Değerlendirilen projelerden, proje içeriği çağrı konu ve kapsamına uygun bulunmayan projeler ret önerisi ile GYK'ya sunulur.

(2) Çağrı konu ve kapsamına uygun bulunan projeler, hakem raporları da göz önüne alınarak panel tarafından değerlendirilir, puanlanır ve rapor oluşturulur. Puanlama aşağıda belirtilen 3 (üç) boyut altında yer alan kriterlere göre yapılır.

- a) Projenin endüstriyel Ar-Ge içeriği, teknoloji düzeyi ve yenilikçi yönü,
- b) Proje planı ve kuruluşun altyapısının uygunluğu,
- c) Proje çıktılarının ekonomik yarar ve ulusal kazanıma dönüşebilirliği.

(3) **(Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı çerçevesinde alınan başvurular için bu maddenin birinci ve ikinci fıkrası hükümleri uygulanmaz, ancak projeler ön incelemenin ardından, hakemler ve sonrasında GYK tarafından bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kriterlere göre değerlendirilir.

Hakem / panelist seçimi

MADDE 22 - (1) Projeyi değerlendirecek hakemler/ panelistler, projenin ilgili olduğu teknoloji alanlarında uzmanlığı olan kişiler arasından ÇPDK'nın önerileri ve GYK onayıyla TÜBİTAK tarafından görevlendirilir. Hakem/ panelist seçiminde projenin içerdiği teknoloji alanlarının birinde uzman olması kriteri aranır.

(2) **(Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı çerçevesinde alınan başvurularda, projeyi değerlendirecek olan hakemler projenin ilgili olduğu alanlarda uzmanlığı olan kişiler arasından genellikle üniversite veya araştırma kurumlarından seçilir.

(3) Firmanın yapacağı gerekçeli başvuruya (çıkar çatışması olması, hakemin firma tesislerindeki nesnel değerlendirmeyi engelleyecek tutumu vb.) hakemle yapılan sözleşme feshedilebilir veya TÜBİTAK'a sunduğu değerlendirme raporu dikkate alınmayabilir.

Etik şartlar

MADDE 23 - (1) Panelistlerin, hakemlerin ve izleyicilerin projeyi objektif olarak değerlendirmesi beklenir. Çıkar çatışması veya çakışması olarak algılanabilecek kişisel ilişkiler varsa, panelistlik, hakemlik ve izleyicilik önerilen kişilerin değerlendirme yapmayacaklarını TÜBİTAK'a bildirerek var ise kendisine iletilen basılı evrakı TÜBİTAK'a iade etmesi gerekir.

(2) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Proje değerlendirmelerinde panelistler, hakemler, izleyiciler ve mali müşavirler bu Uygulama Esaslarının 48 inci maddesinde belirtilen gizlilik kurallarına riayet ederler. Panelistin, hakemin ve izleyicinin etik şartlara uymamasından doğabilecek olumsuz sonuçlardan panelist/hakem/izleyici ile TÜBİTAK arasında yapılan sözleşme gereği panelist/hakem/izleyici sorumlu olup etik ihlallerinden TÜBİTAK sorumlu tutulamaz. Mali müşavirler, etik şartlara uymamalarından doğabilecek olumsuz sonuçlardan 1/6/1989 tarih ve 3568 sayılı Kanun kapsamında sorumludur.

(3) GYK ve danışma kurulunda görev alan üyeler, “Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Etik Davranış İlkelerinin Belirlenmesine İlişkin Esaslar” ve ilgili TÜBİTAK mevzuatı çerçevesinde hareket ederler.

(4) Projenin “TUBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Çalışma Esasları”nda belirtilen hususlara konu olması ve değerlendirme sonucunda söz konusu esaslara göre bir ihlalin belirlenmesi durumunda, proje, bu Uygulama Esaslarınının 48 inci maddesi birinci fıkrası çerçevesinde değerlendirilir ve bu hükümlere göre işlem yapılır.

Hakem değerlendirmesi

MADDE 24 - (1) Projeyi değerlendirecek hakemlerle TÜBİTAK arasında sözleşme yapılır. Hakemler birbirlerinden ayrı ve bağımsız olarak Ar-Ge faaliyetlerinin gerçekleştirileceği kuruluştta inceleme yaparlar. İnceleme sonrasında hazırlanan Proje Önerisi Değerlendirme Raporu (AGY211) TÜBİTAK’a sunulur. Ortak sunulan projelerde, projede yer alan her bir kuruluş proje kapsamında yerinde incelenir.

(2) Hakemlerin firma ziyaretleri sırasında, firmanın konu ile ilgili sunum yapması, proje yürütücüsü, personeli ve proje faaliyetlerine katkı sağlayacak teknik danışmanlarının ziyaret esnasında bulunması beklenir. Hakemler gerek duydukları açıklamaları AGY211 raporunu hazırlamadan önce kuruluştan talep edebilirler.

Panel/ GYK değerlendirmesi ve karar bildirim

MADDE 25 - (1) Proje teknik uzmanı, hakem raporlarını esas alarak; ilgili panelin değerlendirmesine yardımcı olmak amacıyla taslak destek kapsamını oluşturur. Panelde, taslak destek kapsamı, proje öneri başvuru formu, hakem değerlendirmeleri ile diğer ek bilgiler incelenerek projeler puanlandırılır. İlgili panelin talebi üzerine kuruluşun projeye ilişkin sunum yapması istenebilir.

(2) Projeler panellerde bu uygulama esaslarınının 21 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen 3 (üç) boyut altında ve her bir boyut için 10 (on) puan üzerinden panelistler tarafından puanlanır. Her bir boyut puanı panelistlerin ilgili boyut için verdiği puanların aritmetik ortalaması alınarak hesaplanır. Proje toplam puanı üç boyut puanının toplamıdır. Herhangi bir boyutta 3 (üç) ve altında puan alan projeler ile toplamda 9 (dokuz) ve altında puan alan projeler yetersiz olarak değerlendirilip ret kararı önerilir ve bu projeler için ret gerekçeleri hazırlanır. Her bir boyutta 3 (üç)’ün ve toplamda 9 (dokuz)’un üzerinde puan alan projeler için panelde destek kapsamı belirlenir. Panel sonuçları ÇPDK’da görüşülür.

(3) Panel değerlendirmesi sonucunda puanlandırılan projeler GYK’ya sunulur. GYK, destek kapsamı belirlenmiş olan projeleri, puanlarında bir değişiklik yapmadan aşağıda belirtilen 3 (üç) gruba ayırabilir. Her bir grupta projeler toplam puanına göre yüksekten düşüğe doğru sıralanır. Sırasıyla üst, orta ve alt grubu içeren proje sıralama listesi oluşturulur.

a) **(Değişik: 14/03/2019-7YK)** Üst grup: GYK, öncelikli olarak desteklenmesini önerdiği projeler için her bir boyutta ve toplamda taban puanlar belirler. Üst grup, bu puanlara eşit ve üstünde puan alan projelerden oluşur.

b) **(Değişik: 14/03/2019-7YK)** Orta grup: GYK, desteklenmesini önerdiği projelere de her bir boyutta ve toplamda taban puanlar belirler. Orta grup, bu puanlara eşit ve üstünde puan alan projelerden oluşur. Üst grupta yer alan projeler bu grupta yer almaz.

c) Alt grup: Üst ve orta grup dışında kalan desteklenmesi önerilmeyen projelerden oluşur.

(4) TEYDEB'in bağlı olduğu TÜBİTAK Başkan Yardımcılığı GYK'nın desteklenmesini önerdiği üst ve orta grupta yer alan projelerden, bütçe olanakları göz önünde bulundurularak, proje sıralama listesindeki kabul önerisi sunulacak son projeyi belirler. Belirlenen bu proje ve bu projenin sıralamada üstünde kalan tüm projeler kabul, altında kalan tüm projeler ret olacak şekilde hazırlanan öneri aynı Başkan Yardımcılığı tarafından Başkanlık onayına sunulur. Alt grupta yer alan projeler için kabul önerisi oluşturulmaz.

(5) Başkanlık onayı sonrası projelerin değerlendirme süreci tamamlanır. Projelere ilişkin değerlendirme sonuçları kuruluşların bildirdikleri e-posta adresleri ve/veya PRODİS üzerinden bildirilir.

(6) Destek karar yazısı ile iki nüsha proje sözleşmesi hazırlanarak kuruluşun bildirdiği adrese gönderilir.

(7) Kuruluşun ret kararına ilişkin bir itirazı varsa, itirazını "TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Programların Başvuru Değerlendirme Süreçlerine Yapılacak İtirazlara İlişkin Yönetmelik" çerçevesinde yapar. Yapılan itirazlar aynı yönetmelik kapsamında değerlendirilir ve sonuçlandırılır. Destek kapsamına itirazlar Dönem Raporu içinde Proje Değişiklik Bildirimi bölümünde sunularak ilgili GYK'da karara bağlanır. Destek kapsamına itirazlar Dönem Raporları dışında sunulamaz.

(8) Çağrı Duyurusunda bildirilen proje öneri başvurusunun yapılabileceği son tarihten itibaren 90 gün içinde nihai kararın oluşturulması hedeflenmektedir.

(9) Sözleşmenin kuruluş tarafından imzalanmasından önce, proje faaliyetleri, iş paketleri, bütçesi, gider kalemleri ve süresi değişmeksizin, sadece projenin başlangıç tarihinin ileri bir tarihe alınmasına yönelik talepler TÜBİTAK tarafından değerlendirilerek uygun görülürse proje başlama tarihi en fazla destek karar yazısı tarihinin bulunduğu ayı takip eden ayın ilk gününe kadar ileriye alınarak yeni bir sözleşme hazırlanır. Kuruluş AGY111 proje ön bilgileri, iş-zaman grafiği ve Dönemsel Tahmini ve Toplam Maliyet Formlarını (M030) günceller.

(10) Kuruluş proje için belirlenen izleyici için itirazda bulunabilir. TEYDEB bu itirazları gerekçeleri ile birlikte değerlendirmeye alır.

(11) Değerlendirme sürecinde olan kararı verilmemiş projeler kuruluş tarafından gerekçe belirtilerek geri çekilebilir. TÜBİTAK bu projelerin değerlendirme sürecinin sonlandığını kuruluşa bildirir.

(12) **(Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı çerçevesinde yapılan başvurularda bu maddenin ilk yedi fıkrası uygulanmaz. Bu başvurular için aşağıdaki hükümlere göre işlem yapılır:

(a) Proje teknik uzmanı, hakem raporlarını esas alarak; ilgili GYK'nın değerlendirmesine yardımcı olmak amacıyla proje karar taslağını oluşturur.

(b) GYK'da, TÜBİTAK proje teknik uzmanı tarafından hazırlanan karar taslağı (Proje Bilgi Formu), kuruluş tarafından sunulan AGY111 ile diğer ek bilgiler incelenir ve hakemler

tarafından hazırlanan AGY211'in içerdiği bilgi ve değerlendirmeler ile Bağımsız Değerlendirme Raporu esas alınarak karar önerisi üretilir. Bağımsız değerlendirme raporu GYK'ya sunulur. Hakem ataması yapılmış olsun veya olmasın Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Çağrı Duyurusunda belirtilen tarihe kadar Bağımsız Değerlendirme Raporunun sunulmaması durumunda ilgili projenin değerlendirme süreci TÜBİTAK tarafından sonlandırılır. Kuruluşun Ar-Ge desteği alarak gerçekleştirdiği diğer projelerden edindiği bilgi birikimi ve teknolojik altyapısı esas alınarak kuruluş bazında değerlendirme ölçütü yükseltilebilir. Hakemlerin bu Uygulama Esaslarının 21 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen değerlendirme boyutları altındaki kriterlere göre yaptıkları değerlendirmeler, gerektiğinde TÜBİTAK tarafından ağırlıklı puanlandırma yapılarak elektronik ortamda sayısal değere (değerlendirme notu) dönüştürülebilir. Söz konusu durumda, proje için hesaplanan değerlendirme notu GYK değerlendirmesine sunulur.

(c) Karar oluşturma aşamasında, söz konusu GYK üyelerinden herhangi birisinin, proje önerisi görüşülecek firma ile hâlihazırda bir çıkar çakışması veya çatışması varsa, ilgili proje görüşülürken söz konusu üye toplantıya dâhil olmaz.

(ç) GYK'da görüşülen proje ile ilgili karar birbirini izleyen iki aşamada oluşturulur.

1) Proje önerisine ilişkin aşağıda belirtilen karar önerilerinden biri oluşturulur:

a) **(Değişik:20/06/2019-10YK-08/09/2021 tarihli ve 120650 sayılı Başkanlık Olur'u)** Projenin desteklenmesi yönünde karar önerisi oluşturulur. Bu durumda desteklemeye esas teşkil eden proje faaliyetleri ve hedefleri belirtilmeye çalışılır. Projede birden çok ürünün üretilmesinin hedeflendiği durumlarda, üretilmesi hedeflenen temel ürün haricindeki diğer ürünlerin proje bütünlüğü açısından,

- 1) Temel ürünün ara girdisi olup projenin daha yüksek katma değer oranıyla hayata geçirilebilecek olmasına katkı sağlama,
- 2) Temel ürünle aynı makine parkurunda üretilebilme,
- 3) Kısmi bir ek yatırım ile üretilerek projenin katma değer tutarını artırabilme,

Niteliklerinden en az birini karşılaması durumunda, planlanan çalışmaların Ar-Ge niteliği değerlendirilerek projede bu koşulları sağlayan ürünler de projenin destek kapsamına alınır.

b) Projenin desteklenmemesine yönelik karar önerisi oluşturulur. Proje ret gerekçesinde, projenin endüstriyel Ar-Ge içeriği, teknoloji düzeyi ve yenilikçi yönü, proje planı ve kuruluşun alt yapısının uygunluğu ile proje çıktılarının ekonomik yarara ve ulusal kazanıma dönüşebilirliğine ilişkin değerlendirme boyutlarında yer alan ve projenin özellikle reddedilmesine esas teşkil eden kriterler ve gerekçeler belirtilir.

c) Projeye ilişkin karar önerisinin oluşturulmasını kolaylaştırmak için kuruluştan ek bilgi ve belgelerin istenmesine ve/veya projenin yeni bir hakem değerlendirme sürecine alınmasına karar verilir.

ç) Kuruluştan projesini belirtilen bir zaman aralığında revize etmesi istenebilir. Revize proje yeniden hakem değerlendirme sürecine alınabilir ya da doğrudan GYK'ya sunulabilir. Revize edilen projelerde TÜBİTAK'a proje önerisinin yapıldığı ilk başvuru tarihi geçerlidir. İstenen zaman aralığında revize edilmeyen proje doğrudan ret önerisiyle GYK değerlendirmesine sunulur.

2) Desteklenmesi yönünde karar önerisi oluşturulan proje için proje izleyicisi/izleyicileri belirlenir ve temel olarak aşağıdaki hususları içeren destek kapsamı oluşturulur:

- a) Desteklenecek faaliyetler.
- b) Destek süresi.
- c) Desteklenecek gider kalemleri ve miktarı.

- ç) Projenin izleme aşamasında değerlendirilecek hususlar.
d) Ar-Ge niteliğinin iyileştirilmesine yönelik öneriler.

(d) Karar oluşturma aşamalarında,

- 1) Proje ile ilgili kararların alınması için oy çokluğu yeterlidir.
- 2) Proje gider kalemlerinin AGY111'de belirtilen birim fiyatları ve ücretler değerlendirmede kararın oluşturulmasında etken olarak göz önünde bulundurulmaz.
- 3) Projeye ilişkin karar önerisinin oluşturulması için yürütücü kurum/kuruluşun ilgili GYK'da projeye ilişkin sunum yapması istenebilir.
- 4) GYK tarafından ayrıca bir ekonomik fizibilite raporunun hazırlanarak sunulması talep edilebilir.

(e) **(Değişik:20/06/2019-10YK-08/09/2021 tarihli ve 120650 sayılı Başkanlık Olur'u)** GYK toplantılarında projeye ilişkin oluşturulan kabul/ret önerileri Başkanlık tarafından onaylanması akabinde Genel Müdürlüğe iletilir. Kabul önerisi ile iletilen projelerden Komite tarafından uygun görülenler için destek kapsamı ve sözleşme, diğer projeler için ret gerekçeleri TÜBİTAK tarafından Kuruluşa bildirilir.

(f) Destek karar yazısı ile iki nüsha proje sözleşmesi hazırlanarak kuruluşun bildirdiği adrese gönderilir.

(g) Kuruluşun destek kapsamına itiraz etmesi durumunda itiraza ilişkin karar beklenmeden kuruluş ile TÜBİTAK arasında sözleşme yapılabilir. Destek kapsamına itirazlar, proje karar yazısı tarihinden itibaren en fazla iki (2) ay içinde yapılabilir.

Sözleşme imzalanması

MADDE 26 - (1) Desteklenmesi uygun bulunan projeler için TÜBİTAK ile kuruluş/kuruluşlar arasında sözleşme imzalanır. Ortak projelerde, muhatap kuruluşun belirtildiği ve her bir kuruluşa ilişkin bilgilerin yer aldığı sadece bir proje sözleşmesi düzenlenir. TÜBİTAK ile kuruluş arasında düzenlenen proje sözleşmesi ıslak imza yerine güvenli elektronik imza ile de imzalanabilir. Sözleşmeye ilişkin oluşacak giderler kuruluş tarafından karşılanır.

(2) Kuruluş tarafından imzalanan sözleşmenin TÜBİTAK tarafından imzalanması ile kuruluş tarafından projeye ilişkin sunulan AGY311 işleme alınır. Bu Uygulama Esaslarında belirtilen sözleşme tarihi olarak TÜBİTAK'ın imza tarihi esas alınır. Ancak sözleşme proje destek başlangıç tarihi itibarıyla yürürlüğe girer.

(3) TÜBİTAK tarafından hazırlanarak destek karar bildiriminde verilen süre içinde, kuruluşa iletilen proje sözleşmesinin kuruluş tarafından imzalanarak ekleri ile birlikte TÜBİTAK'a ulaştırılması zorunludur. Bu süre içerisinde sözleşmenin TÜBİTAK'a ulaştırılmaması halinde, TÜBİTAK kuruluşu uyararak ek süre verir. Proje sözleşmesinin verilen ek süre dahil proje destek karar yazısının düzenlendiği tarihten itibaren 3 (üç) ay içerisinde gönderilmemesi halinde TÜBİTAK destek kararını iptal edebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY311) Başvuru Esasları

Destek başvuru zamanlaması

MADDE 27 - (1) Sözleşmesi imzalanan projeler için, kuruluşlar projenin tanımlanan dönem aralıklarında gerçekleşen Ar-Ge faaliyetleri ve harcamalarına ilişkin AGY311'i, bu

Uygulama Esaslarının 28 inci maddesine uygun hazırlayarak PRODİS üzerinden aşağıda belirtilen hususlara göre sunarlar. AGY311 dokümanına/web formuna PRODİS uygulaması üzerinden ulaşılır.

a) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Projenin dönemsel gerçekleşen Ar-Ge faaliyetlerini ve harcamalarını içeren AGY311, en geç, gerçekleşme dönemini takip eden ikinci ayın sonuna kadar PRODİS üzerinden sunulur.

b) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Proje sözleşme tarihi itibarıyla projenin tamamlanmış AGY311 dönemleri var ise, söz konusu AGY311'ler en geç, sözleşme tarihini takip eden dönemin ikinci ayının sonuna kadar sunulur.

c) Projenin herhangi bir döneminde proje faaliyetlerinin yapılmaması veya dönemin harcama ve giderlerine yönelik talepte bulunulmayacağı durumunda dahi PRODİS üzerinden bu kapsamda istenen bilgilerin sunulması zorunludur. Söz konusu dönem projenin son dönemi ise proje sonuç raporu da sunulur.

ç) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Destek sürecinde kuruluşun proje süresinin uzatılması talebi üzerine, uzatma süresini kapsayan AGY311 en geç, TÜBİTAK'ın süre uzatımına ilişkin karar bildirim tarihinin bulunduğu dönemi izleyen ikinci ayın sonuna kadar sunulur.

d) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Kuruluşun proje destek süreci içinde yaptığı gerekçeli itiraz başvurularına ilişkin TÜBİTAK kararının beklenmesi nedeniyle sunulması geciken AGY311 destek başvuruları en geç, karar bildirim tarihini izleyen dönemin ikinci ayının sonuna kadar sunulur.

e) Proje süreçlerini aksatacak durumların ortaya çıkması üzerine, TÜBİTAK AGY311 son gönderme tarihini ileriye alabilir. Bu durum TEYDEB internet sayfasında duyurulur.

Dönemsel destek başvuru şekli

MADDE 28 - (1) Sözleşmesi imzalanan projeler için, kuruluş AGY311'i bu fıkranın aşağıdaki bentlerde belirtilen dokümanları içerecek biçimde hazırlayarak TEYDEB'e sunar. Dönem için projeye ilişkin harcama beyanı yok ise AGY500 raporu sunulmaz, o dönem için dönem raporu sunulur. Proje Sonuç Raporu AGY371 sadece projenin son döneminde sunulur. AGY311 başvuruları bu Uygulama Esaslarının 15 inci maddesi hükümleri dikkate alınarak PRODİS üzerinden sunulur. AGY311 dokümanına/web formuna PRODİS uygulaması üzerinden ulaşılır ve AGY311 aşağıdaki bentlerde belirtilen dokümanlardan oluşur:

a) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** mali müşavirlik proje harcamaları değerlendirme raporu (AGY500) ve ekinde onaylı gider formları ile diğer onaylı ekleri,

b) dönem raporu (AGY341),

c) projenin son döneminde Proje Sonuç Raporu (AGY371).

(2) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Mali rapor içinde yer alan harcama ve gider belgeleri (faturalar, ödeme belgeleri, ücret bordroları vb.) mali müşavir denetim ve onayı amacıyla hazırlandığından, ayrıca sunulan AGY311 içerisine konulmaz.

(3) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Ortak projelerin mali müşavirlik proje harcamaları değerlendirme raporu (AGY500), ilgili kuruluşlar tarafından ayrı ayrı hazırlanarak TÜBİTAK'a sunulur. Ancak dönem raporu (AGY341) ile projenin son döneminde Proje Sonuç Raporu (AGY371) kuruluşlar tarafından

ortak hazırlanarak muhatap kuruluş tarafından TÜBİTAK'a sunulur. Kuruluşlardan birinin ilgili dönemde harcama ve giderlerinin olmaması halinde harcaması olmayan kuruluş tarafından bu Uygulama Esaslarının 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında PRODİS üzerinden istenen bilgilerin sunulması zorunludur. Ortak projede yer alan kuruluşların hazırlayacağı her bir AGY500'ü ve muhatap kuruluşun AGY341'i (projenin son döneminde AGY371) TEYDEB'e sunulmadan değerlendirme süreci başlatılmaz. Ancak ilgili dönemde faaliyeti olmayan kuruluşun PRODİS üzerinden AGY500 yerine bu durumu belirten bir açıklama sunması gerekir. Bu açıklamanın olması durumunda bu ortak projenin dönemsel değerlendirme süreci başlatılır. Ortak projede yer alan herhangi bir kuruluşun AGY500'ü ve muhatap kuruluşun AGY341'i (projenin son döneminde AGY371) sunmaması ve konuya ilişkin PRODİS üzerinden bilgi vermemesi durumunda bu Uygulama Esaslarının 31 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükümlerine göre uygulama yapılır.

Harcama ve gider belgelerinin düzenlenmesi ve kabulü

MADDE 29 - (1) Desteklenen projeler kapsamında yapılan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için kuruluşların proje kapsamında desteklenen gider kalemlerine ilişkin düzenleyecekleri gider formları, form ekinde yer alacak harcama ve gider belgelerinin kabulü, düzenleme ve ödeme tarihi ile eklerinin ihtiva edeceği bilgiler ve belge düzeni ve dönemin harcama ve giderlerinin sonraki dönem AGY311'ler ile sunulma koşulları mali rapor hazırlama kılavuzunda belirtilen kurallara göre yapılmalıdır.

(2) (**Değişik: 14/03/2019-7YK**) Ekonomik fizibilite raporuna ait harcama ve gider belgesinin düzenleme tarihi ile kuruluş tarafından yurt dışından alımı yapılan alet/teçhizat/yazılım ve malzeme giderlerine ait harcama ve gider belgesinin düzenleme tarihinin, proje destek başlangıç tarihinden en fazla üç ay öncesine kadar olması ve söz konusu alımın projenin destek kapsamı içerisinde değerlendirilmesi şartıyla, bu harcama ve giderler de desteklenir.

(3) (**Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u**) Desteklenen projenin mali raporunun denetim, inceleme ve onayı Mali Müşavir tarafından dönemi takip eden iki (2) ay içerisinde yapıldığından, AGY500 gönderim süresi proje destek bitiş tarihinden sonra olan dönem/dönemlere ait Mali Müşavirlik ücretine ilişkin belge tarihi, AGY500 düzenleme tarihi veya öncesine ait olması şartıyla, proje destek bitiş tarihinden sonra düzenlenmiş olsa dahi destek kapsamına alınır.

(4) (**Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u**) Bağımsız Değerlendirme Raporuna ait harcama ve gider belgesinin düzenleme tarihinin, proje başvuru tarihinden en fazla üç (3) ay öncesine kadar olması şartıyla, bu harcama ve gider desteklenir.

Mali inceleme ve denetim

MADDE 30 - (1) (**Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u**) Mali raporun mali denetim, inceleme ve onayı kuruluşun belirleyeceği mali müşavir tarafından kanunen kendisine verilmiş görev ve yetkiler çerçevesinde, bu uygulama esasları, ilgili mevzuat ve TEYDEB internet adresinde yayımlanan güncel AGY500 dispozisyonuna uygun olarak yapılır.

(2) (**Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u**) Mali müşavirler tarafından değerlendirilen mali raporun TÜBİTAK tarafından denetimi ve değerlendirmesi ile ilgili hükümler saklıdır.

AGY311'in sunulmaması

MADDE 31 - (1) Bu Uygulama Esaslarının 27 nci maddesinde belirtilen çerçevede kuruluşun ilgili AGY311'i sunmaması veya 27 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendine uygun bilgileri sunmaması durumlarında, TEYDEB, kuruluşa uyarıda bulunarak söz konusu duruma ilişkin açıklama ister. Kuruluşun TEYDEB'e ilettiği bu açıklamaya ilişkin değerlendirme sonucunda aşağıdaki kararlardan biri alınır:

a) Kuruluştan alınan bilgi, projeye desteğin devamına engel teşkil etmiyorsa, kuruluştan söz konusu döneme ait AGY311'i TEYDEB'in belirttiği tarihe kadar TEYDEB'e sunması istenir. İlgili dönemin değerlendirilmesi sonucu hesaplanan desteklemeye esas harcama tutarından yüzde otuz (%30) kesinti yapılarak dönem değerlendirmesi tamamlanır. Söz konusu AGY311 projesinin son dönemine ilişkin ise kuruluşun proje sonuç raporu hazırlayıp sunması gerekir. Geciken döneme ait harcama ve giderlerin takip eden dönemlerde sunulması halinde (%30) kesinti yapılır.

b) Kuruluştan bilgi alınmaması durumunda, bu durum bu Uygulama Esaslarının 48 inci madde birinci fıkrası çerçevesinde değerlendirilerek (a) bendi hükümlerine göre işlem yapılır.

c) Kuruluştan alınan bilgi, projeye desteğin devamına engel teşkil ediyorsa ve yapılan inceleme sonucu bu durumda kuruluşun kastının olmadığı anlaşılırsa bu Uygulama Esaslarının 47 nci madde hükümlerine uygun işlem yapılır. Kuruluştan alınan bilgi, projeye desteğin devamına engel teşkil ediyorsa ve yapılan inceleme sonucu bu durumda kuruluşun kastının olduğu anlaşılırsa bu Uygulama Esaslarının 48 inci maddesi birinci fıkrası çerçevesinde değerlendirilerek (a) bendi hükümlerine göre işlem yapılır.

(2) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Bu Uygulama Esaslarının 51 ve 52 nci maddesinde belirtilen sebeplerden dolayı AGY311'in zamanında sunulmaması durumunda, kuruluşun bu duruma ilişkin gerekçesini, belgeleriyle birlikte AGY311'i sunması gereken tarihi izleyen iki ay içinde sunması halinde ilgili döneme ilişkin değerlendirme sonuçlandırılır ve ödeme yapılır. Aksi halde projenin dönemine/dönemlerine ilişkin hiç bir ödeme yapılmaz ve bu maddenin birinci fıkrasına göre işlem yapılır. Kuruluş söz konusu AGY311'i sunacağı tarihi ilgili gerekçe yazısında bildirir.

(3) Ortak projelerde de bu maddenin birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanır, ortak kuruluşlardan herhangi birine bu hükümlerin uygulanacağı durumda gerekli görülürse, projenin destek sürecinin devamı konusu ilgili GYK'da görüşülerek aşağıdaki şekilde karara bağlanır.

a) **(Değişik: 14/03/2019-7YK)** AGY500'ü sunmayan kuruluşun projeye devam etmeyeceği tespiti sonucunda ve projenin yürürlükten kaldırılması kararının alınması halinde; proje bu Uygulama Esaslarının 47 nci madde hükümlerine göre yürürlükten kaldırılır. Ancak AGY500'ü sunmayan kuruluşa gerekli görülmesi halinde 48 inci maddenin birinci fıkrası (a) bendi hükümleri uygulanır.

b) **(Değişik: 14/03/2019-7YK)** AGY500'ü sunmayan kuruluşun projeye devam etmeyeceği tespiti sonucunda ve proje destek sürecinin devamına karar verilmesi halinde; AGY500'ü sunmayan kuruluşun bu Uygulama Esaslarının 28 inci maddesi üçüncü fıkrası hükmü gereğince AGY500 sunması beklenmeksizin projenin dönemsel değerlendirmelerine devam edilir. Ancak AGY500'ü sunmayan kuruluşa gerekli görülmesi halinde bu Uygulama Esaslarının 48 inci maddesinin birinci fıkrası (a) bendi hükümleri uygulanır.

c) **(Değişik: 14/03/2019-7YK)** AGY500'ü sunmayan kuruluşun projeye ileriki dönemlerde devam edeceği tespiti sonucunda, projenin söz konusu dönem değerlendirmesine devam edilir. Ancak izleyici değerlendirmesi sonucunda projenin veya AGY500'ü sunmayan

kuruluşun projeye devamı konusunda yeni bir tespit yapılabilir ve bu maddenin üçüncü fıkrası (a) ve (b) bentleri uygulanabilir.

(d) (Ek: 14/03/2019-7YK) Ortak projelerde AGY341'in (projenin son döneminde AGY371) sunulmaması durumunda bu maddenin birinci ve ikinci fıkra hükümleri muhatap kuruluşu uygulanır.

ALTINCI BÖLÜM **AGY311 Değerlendirme, İzleme ve Destek Süreci**

Mali değerlendirme

MADDE 32 - (1) PRODİS uygulaması üzerinden AGY311 ile sunulan dönemsel gelişmeler ve harcamalar, AGY111, sözleşme ve destek karar yazısı doğrultusunda proje teknik uzmanı tarafından ön değerlendirmeye alınır. Ön değerlendirme sonrasında AGY311 mali değerlendirmeye ve gerektiğinde izleyici değerlendirmesine alınır.

(2) AGY311'in mali değerlendirmesi kapsamında mali değerlendirme uzmanı tarafından AGY500 incelenir. AGY500, rapor dispozisyonuna uygun bulunursa, proje teknik uzmanının ön değerlendirmesi dikkate alınarak projenin ilgili dönem harcamalarına ilişkin "Harcama ve Gider Belgeleri Kabul Formu" mali değerlendirme uzmanı tarafından düzenlenir.

(3) Mali değerlendirme uzmanı, projenin son dönemi hariç rapor dispozisyonuna uygun şekilde düzenlenmeyen AGY500 raporları için aşağıdaki işlemlerden birini uygular:

- a) Uygun olmayan kısımları hariç tutularak, AGY500 değerlendirmesi sonuçlandırılır,
- b) (Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u) Mali müşavirden ve/veya kuruluştan tanımlı bir zaman aralığında ek bilgi ve açıklamalar talep edilerek AGY500 raporu düzeltilir,
- c) AGY500 raporu dikkate alınmaz, harcamalar kapsam dışı tutularak değerlendirme sonuçlandırılır.

(4) Bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen durumlarda destek kapsamı dışında tutulan harcama ve giderler dönemsel destek tutarının bildirimini ile beraber kuruluşu bildirilir. Destek kapsamı dışında tutulan harcama ve giderler, rapor dispozisyonuna uygun düzenlenerek projenin sonraki dönemlerine ait AGY500 raporunda ve gider formlarında beyan edildiğinde değerlendirilir.

(5) (Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u) Projenin son döneminde dispozisyonuna uygun şekilde düzenlenmeyen AGY500 raporları için mali müşavirden veya kuruluştan tanımlı bir zaman aralığında ek bilgi ve açıklamalar talep edilerek AGY500 raporu düzeltilir.

a) Projenin önceki dönem değerlendirmeleri sonucunda TEYDEB tarafından elektronik ortamda kuruluşu iletilen geri bildirimde, "eksikleri tamamlanarak izleyen dönemlerde tekrar beyan edilmesi" vb. gibi gerekçelerle kapsam dışı tutulan harcama ve giderler, projenin son dönemine ait mali raporunda beyan edilmediği takdirde, söz konusu döneme ilişkin ödemenin, TÜBİTAK tarafından yapıldığı tarihten itibaren altı (6) ay içerisinde kuruluş tarafından beyan edilmesi halinde, ilgili harcama ve giderlere ilişkin işlemler mevzuatı çerçevesinde yeniden başlatılır.

b) Desteklenen projenin dönemsel değerlendirmelerinde TEYDEB tarafından kapsam dışı bırakılan harcama ve giderlere ilişkin kuruluş itirazını yapabilir. İtirazın haklı bulunması

sonucunda, ilgili gidere ilişkin işlemler mevzuatı çerçevesinde yeniden başlatılır. Projeye ilişkin son ödemenin, TÜBİTAK tarafından yapıldığı tarihten itibaren altı (6) ayı geçen itirazlar kabul edilmez.

İzleyici değerlendirmesi

MADDE 33 - (1) TÜBİTAK AGY311'i gerektiğinde proje izleyicisi ile değerlendirir. İzleyici; proje gelişimi, desteklenecek giderler, projenin kazanımları ve benzeri konulara ilişkin görüş ve önerilerini raporladığı AGY411'i; Dönem Raporu, gider formları, AGY111, TÜBİTAK tarafından iletilen notlar ile kuruluşu yerinde yapacağı ziyareti esas alarak hazırlar.

(2) İzleyici değerlendirmesi, izleyicinin kuruluşu yerinde yapacağı ziyaret sonrasında hazırlayacağı AGY411 ile alınır. Hakem değerlendirmesi sırasında, proje tamamlanmışsa veya gerek duyulmayan durumda izleyici görüşü alınmayabilir. Projenin son döneminde destek talep edilmediği durumlarda proje sonuç raporu değerlendirilmesi için izleyici görüşü alınabilir. İzleyicinin değerlendireceği döneme ilişkin faaliyetlerin, izleyicinin daha önceki ziyaret tarihinde tamamlanmış olması halinde, izleyiciden kuruluşu yerinde ziyaret etmeden değerlendirme yapması istenebilir veya bu döneme ilişkin değerlendirmeyi önceki dönem izleme raporunda belirtmesi halinde yeni bir izleme raporu alınmadan izleyicinin önceki döneme ait izleme raporu dikkate alınabilir.

(3) TEYDEB gerek duyduğunda proje destek sürecinde belirlenecek herhangi bir tarih aralığında uzmanlarını proje faaliyetlerinin yürütüldüğü kuruluşlarda incelemelerde bulunmak üzere görevlendirebilir. Uzun süreli görevlendirmelerde kuruluş görevli uzmana bağımsız ofis tahsis etmekle yükümlüdür.

(4) Kuruluşun yapacağı gerekçeli başvurusu üzerine çıkar çatışması veya çakışması gibi izleyicinin kuruluşu nesnel değerlendirmesini engelleyici durumlarda, izleyicinin bir süre için veya sürekli görevine devam edemeyecek olduğunu bildirmesi halinde veya izleyicinin değerlendirme performansı (gözlem, irdeleme, rapor niteliği, firmaya katkısı ve rapor veri süresi) göz önünde bulundurularak kuruluş bilgilendirilerek izleyici değişikliği yapılabilir. İzleyici değişikliği hususu, gerekli durumlarda ilgili GYK'da görüşülerek karara bağlanabilir.

Desteklemeye esas harcama tutarı, destek oranı ve destek tutarının belirlenmesi

MADDE 34 - (1) Mali değerlendirme sonucunda Harcama ve Gider Belgeleri Kabul Formu düzenlenmiş ve talep edildiği AGY411 raporu gönderilmiş AGY311 üzerinde proje teknik uzmanı, izleyici desteğin devamı görüşündeyse desteklenecek giderlerle ilgili son değerlendirmeyi yapar ve desteklemeye esas harcama tutarını belirler. İzleyicinin projenin amacına uygun yürütülmediği tespiti halinde, proje hakkında bu Uygulama Esaslarının 46 ncı madde hükümlerine göre işlem yapılır.

(2) Kuruluşlar, proje için sağlanan destek tutarına itirazlarını, gerekçeleri ve belgeleri ile birlikte yazılı olarak veya PRODİS üzerinden yapabilirler. Yapılan itiraz, gerektiğinde izleyici değerlendirmesi ve/veya GYK'da görüşülerek karara bağlanır. İtiraz kabul edilir ise söz konusu gider projenin devam eden dönemlerine ait AGY311'in içinde tekrar beyan edildiği ilgili gider kaleminde kapsama alınır. Ancak projenin son döneminde yapılabilecek itirazlar, bu Uygulama Esaslarının 32 nci maddesi dördüncü fıkrasına uygun olarak değerlendirilir.

(3) AGY311 başvuru tarihinden teknik ve mali incelemenin tamamlanarak dönemsel destek oran ve tutarının belirlenip kuruluşu bildirilmesine kadar geçen sürenin, AGY311'in

gereken yeterlilikte ve eksiksiz olarak TÜBİTAK'a sunulduğu tarihten itibaren, 90 gün olması hedeflenir.

Dönemsel destek tutarının ödenmesi

MADDE 35 - (1) Desteklenen projeler çerçevesinde dönemsel gerçekleşen harcama ve giderlerin faaliyetlerle uygunluğunun değerlendirilmesi sonucu, desteklemeye esas harcama tutarı ve destek oranı belirlenerek hesaplanan dönemsel destek tutarı kuruluşun TÜBİTAK'a bildirdiği banka hesabına yatırılır.

(2) Kuruluşun desteklenen projesinde dönemsel destek tutarı olarak hak etmiş olduğu alacağı üçüncü kişi veya kurum/kuruluşlara olan borçlarının tasfiyesi amacıyla kuruluşun talebi olması halinde temlik edilebilir. Temliknamenin örneği, TEYDEB internet adresinde bulunan içerik ve biçime uygun olarak noter onaylı düzenlenmesi zorunludur.

(3) Bu Uygulama Esasları çerçevesinde desteklenen projelerin destek tutarlarının ödeme sürecinde, kuruluşlardan vergi ve sosyal güvenlik yükümlülüklerini zamanında yerine getirmiş olduklarına ilişkin belgelerin istenilmesinin yasal düzenlemeler gereği zorunlu olduğu durumlarda söz konusu belgeler istenilir.

(4) Desteklenen projelerin dönemsel teknik ve mali değerlendirmeleri tamamlanarak destek ödemeleri sürecinde kuruluşun mevzuat gereği istenilen belgelerin TÜBİTAK'a belirtilen tarihe kadar kuruluş tarafından ulaştırılmaması halinde ödeme işlemleri durdurulur. Ancak kuruluşun söz konusu belgeleri TÜBİTAK'a ulaştırarak ilgili ödemenin yapılmasını talep etmesi halinde ödeme işlemleri yeniden başlatılır.

Proje değişiklikleri

MADDE 36 - (1) Kuruluşun, kuruluş yetkilisinin, proje yürütücüsünün adres ve iletişim bilgilerinin değişmesi, kuruluş yetkilisinin veya proje yürütücüsünün değişmesi, kuruluş unvan değişikliği, vergi dairesi ve vergi numarasındaki değişiklik, banka bilgilerinin değişmesi hallerinde kuruluş 15 (on beş) gün içerisinde, TÜBİTAK'ı bilgilendirir. Aksi durumda her türlü sorumluluk kuruluşu aittir. Söz konusu değişiklik bildirimlerinin sadece PRODİS üzerinden yapılması istenebilir.

(2) Projede gerçekleşen veya gerçekleşmesi öngörülen tüm değişiklikler ve revizyon talepleri ayrıca gönderilmez, bu talepler AGY311'in Dönem Raporu içinde Proje Değişiklik Bildirimi bölümünde sunulur.

(3) **(Değişik: 23/08/2021-34YK-08/09/2021 tarihli ve 120650 sayılı Başkanlık Olur'u)** Proje sözleşmesinde belirtilen proje destek süresinin uzatılması kuruluş tarafından gerekçesi belirtilerek talep edilebilir. Bu talepler proje izleyicisinin de görüşü alınarak TÜBİTAK tarafından değerlendirilir. Değerlendirme sonucunda proje süresi, çağrı duyurusunda belirtilen üst sınırı geçmemek üzere ve tam ay olacak şekilde uzatılabilir. Ancak, mücbir sebebe bağlı süre uzatım talebi nedeniyle proje süresinin çağrı duyurusunda belirtilen üst sınırı aşmasının gerekli olması durumunda söz konusu süre uzatımı kararı Yönetim Kurulu tarafından alınır.

Değişiklik taleplerinin değerlendirilmesi

MADDE 37 - (1) Sözleşmesi TÜBİTAK ve kuruluş/kuruluşlar arasında imzalanmış projeye ilişkin gerçekleşmiş veya öngörülen değişiklik taleplerinde aşağıdaki ölçütler esas alınarak karar verilir:

a) Destek kapsamına alınan veya izleme aşamasında değerlendirilmesi uygun bulunan giderlerde, kuruluşun talep edebileceği nitelik ve nicelik değişiklikleri ayrı ayrı ele alınarak sonuçlandırılır.

b) Herhangi bir AGY311'de talep edilen proje toplam adam-ay değeri değişiklikleri, projenin tamamı için ihtiyaç duyulan ve proje sözleşmesinden önce PRODİS'teki en son AGY111'deki toplam adam-ay değerinin %30'unu geçmiyorsa izleyici değerlendirmesi ile sonuçlandırılır. Toplam artış değeri proje sözleşmesinden önce PRODİS'teki en son AGY111'deki toplam adam-ay değerinin %30'unu geçiyorsa değişiklik talebi izleyici ve GYK değerlendirmesi ile sonuçlandırılır.

c) Toplam adam-ay değer değişikliği dışında, personel değişikliklerinin uygunluğuna gerek duyulduğunda izleyici görüşü ile karar verilir.

d) Personel giderleri dışındaki giderlere ilişkin nicelik veya nitelik değişiklik taleplerinden kaynaklanan (örneğin, ilave bir teçhizat alımı, malzeme miktarındaki artış, teçhizatın yeni bir modelinin alımı gibi) toplam bütçe artışı, personel giderleri hariç proje sözleşmesinden önce PRODİS'teki en son toplam tahmini bütçenin %30'unu geçmiyorsa izleyici görüşü ile sonuçlandırılır. Söz konusu talep edilen bütçe artışı personel giderleri hariç proje sözleşmesinden önce PRODİS'teki en son toplam tahmini bütçenin %30'unun üzerinde olması durumunda, söz konusu değişiklik talepleri izleyici görüşü alınarak GYK değerlendirmesi ile sonuçlandırılır.

e) Bütçe değişikliğine yol açmayan, proje süresinin uzatılması ve diğer değişiklik talepleri izleyici görüşü çerçevesinde sonuçlandırılır.

f) TÜBİTAK tarafından uygun bulunan değişiklikler ve gerçekleştirmeler, projenin destek kapsamı içerisinde kabul edilir ve sözleşmenin ayrılmaz parçası olarak değerlendirilir. Değişiklik talebi hususundaki TÜBİTAK kararı kuruluşa bildirilir.

(2) **(Değişik:20/06/2019-10YK-08/09/2021 tarihli ve 120650 sayılı Başkanlık Olur'u)** Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenen projeler için proje hedefi, başlangıç tarihi öteleme ve proje süresine yönelik değişiklikler karara bağlanarak Genel Müdürlüğe bildirilir.

Tamamlanan projelerin destek sürecinin sonlandırılması ve ticarileşme izleme süreci¹

MADDE 38 - (1) Kuruluş tarafından hazırlanan AGY371 proje sonuç raporu, projenin son döneminde destek talebi olmasa dahi TÜBİTAK'a sunulur. Proje sonuç raporu TÜBİTAK tarafından incelenerek ödeme işlemlerinin tamamlanması ile beraber proje tamamlanmış olarak kabul edilir ve destek süreci sonlandırılır.

(2) **(Değişik:20/06/2019-10YK-08/09/2021 tarihli ve 120650 sayılı Başkanlık Olur'u)** Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenerek başarı ile tamamlanan projeler Genel Müdürlüğe bildirilir.

(3) **(Ek:03/06/2021- 32 YK)** Program kapsamında desteklenen projelerin, destek süresinin son döneminde ve ticarileşme izleme süresi içerisinde gerçekleşen ticarileşme faaliyetlerinin sonuçları izlenir, değerlendirilir ve ticarileşme başarı durumu daha sonraki proje başvurularının değerlendirilmesinde kullanılır. Ticarileşme izleme sürecine ait nitel ve/veya

---

¹ "Tamamlanan projelerin destek sürecinin sonlandırılması" şeklindeki başlık 03/06/2021 tarihli ve 32 sayılı Yönetim Kurulunda "Tamamlanan projelerin destek sürecinin sonlandırılması ve ticarileşme izleme süreci" şeklinde değiştirilmiştir.

nicel sonuçların daha sonraki proje başvurularında kullanılmasına ilişkin yöntem TÜBİTAK Başkanı tarafından belirlenir ve TEYDEB internet adresinde yayımlanır.

a) Ticarileşme planını değerlendirmek üzere TÜBİTAK tarafından ticarileşme izleyicisi görevlendirilir. Ticarileşme izleyicisi, kuruluşu yerinde ziyaret ederek ticarileşme planını ve sunulmuş olması durumunda ticarileşme raporunu değerlendirir ve ticarileşme izleyici raporunu TÜBİTAK'a gönderir. TÜBİTAK, ticarileşme izleyicisinden kuruluşu ziyaret etmeden de ticarileşme izleyici raporunu hazırlamasını isteyebilir.

b) Kuruluş, ticarileşme planını gerekçelendirerek ticarileşme dönemlerinde ticarileşme raporu sunmak istemediğini belirtebilir. Bu durumda, gerektiğinde kuruluştan ilave bilgi istenir ve ilgili Grup Yürütme Kurulu talebin uygunluğunu değerlendirir. Talebin uygun bulunmaması halinde ilgili proje için ticarileşmenin başarısız olduğu kabul edilecektir.

c) Proje izleyicisinin projenin teknolojik çalışmalarının başarıyla tamamlandığını belirttiği ve ticarileşme planının değerlendirilmesi sonucunda ticarileşme izleyicisi tarafından ticarileşme raporu alınmasının uygun bulunduğu projeler için ticarileşme izleme süreci başlatılır. Projenin ticarileşme izleme sürecinin başlatılabilmesi için öncelikli olarak proje izleyicisinin projenin teknolojik çalışmalarının başarıyla tamamlandığını teyit etmesi gerekmektedir. Bunun yanı sıra projenin son döneminde alınacak olan ticarileşme planının ticarileşme izleyicisi tarafından değerlendirilerek ticarileşme raporunun alınmasının uygun bulunması gerekmektedir.

(4) **(Ek:03/06/2021- 32 YK)** Ticarileşme izleme süreci başlatılan kuruluş, her ticarileşme dönemine ait ticarileşme raporunu yıl sonunu takip eden birinci ayın sonuna kadar sunar.

a) Ticarileşme raporu bu Uygulama Esaslarının 15 inci maddesi hükümleri dikkate alınarak TÜBİTAK'a PRODİS üzerinden sunulur.

b) İhtiyaç halinde kuruluş, ticarileşme dönemlerinde ticarileşme planında revizyon yapmak istediğini gerekçesiyle birlikte ticarileşme raporunda bildirir.

c) Ticarileşme raporları TÜBİTAK tarafından ticarileşme izleyicisine gönderilir, ticarileşme izleyicisi kuruluşu yerinde ziyaret ederek ticarileşme raporunu değerlendirdiği ilgili ticarileşme dönemine ilişkin ticarileşme izleyici raporunu TÜBİTAK'a iletir. TÜBİTAK, ticarileşme izleyicisinden kuruluşu ziyaret etmeden de ticarileşme izleyici raporunu hazırlamasını isteyebilir.

ç) Kuruluşun en geç ilgili ticarileşme dönemini takip eden birinci ayın sonuna kadar ticarileşme raporunu sunmaması veya sunmama gerekçesini bildirir yazılı bir açıklama iletmemesi halinde; kuruluştan yazılı olarak bilgi istenir. TÜBİTAK talebi sonucunda ya da TÜBİTAK talebi olmaksızın kuruluş tarafından iletilen açıklama Grup Yürütme Kurulunda görüşülür. Kuruluştan bilgi alınmaması halinde, ticarileşmenin başarısız olduğu kabul edilir.

d) Kuruluş, ticarileşme raporunda gerekçesini belirterek daha sonraki ticarileşme dönemlerinde ticarileşme raporu sunmak istemediğini belirtebilir. Bu durumda, gerektiğinde kuruluştan ilave bilgi istenir ve ilgili Grup Yürütme Kurulu talebin uygunluğunu değerlendirir. Ticarileşme raporunun sunulmamasına dair gerekçenin Grup Yürütme Kurulu tarafından uygun bulunmaması halinde projenin ticarileşmesi başarısız olarak değerlendirilir.

(5) **(Ek:03/06/2021- 32 YK)** TÜBİTAK, ticarileşme izleme sürecinde sunulan raporları ve elde edilen bilgileri kuruluşun daha sonraki projelerinin değerlendirme süreçlerinde kullanabilir.

(6) (Ek:03/06/2021- 32 YK) TÜBİTAK, gerek duyduğunda uzmanlarını da ticarileşme sürecinde kuruluşlarda incelemelerde bulunmak üzere görevlendirebilir.

(7) (Ek:03/06/2021- 32 YK) Ortak projelerde, muhatap kuruluş istenilen verileri proje ortağı kuruluşlardan temin ederek tek bir ticarileşme planı ve ticarileşme raporu sunar. Muhatap kuruluş, proje ortaklarından bilgi alamaması halinde, TÜBİTAK'a durumu yazılı olarak bildirir. Bilgi paylaşmayan kuruluş/kuruluşlar için ticarileşmenin başarısız olduğu kabul edilir.

(8) (Ek:03/06/2021- 32 YK) Ticarileşme izleme süresinde kuruluşa ait hiçbir gider desteklenemez.

Tamamlanmayan projelerin destek sürecinin sonlandırılması

MADDE 39 - (1) Harcama ve gider beyan edilmiş projenin destek sürecinde aşağıda belirtilen durumların oluşması halinde kuruluş, projenin son durumunu içeren AGY371 göndererek projenin yürürlükten kaldırılmasını gerekçeli olarak talep edebilir. Bu durumda, gerekli görüldüğünde izleyici görüşü de alınarak desteklenen proje, bu Uygulama Esaslarının 46 ve 47 nci madde hükümlerine göre yürürlükten kaldırılır:

- a) Mücbir sebepler,
- b) Kuruluşun tasfiyesi, birleşmesi, bölünmesi, yeniden yapılanması, projenin devredilmesi,
- c) Mali yetersizlik,
- d) Proje konusunun ve öngörülen çıktılarının güncel teknolojinin gerisinde kalması veya ekonomik değerini yitirmesi,
- e) Oluşacak benzeri özel teknik-ekonomik durumlar.

(2) Proje destek sürecinin sonlandırılması itibariyle sunulmuş AGY311 dönem dosyalarında proje kapsamında gerçekleştirilmiş harcama ve giderlere yönelik işlemlere devam edilir.

(3) Herhangi bir harcama ve gider beyan edilmeksizin, kuruluşun bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen nedenlerle veya herhangi bir gerekçeyle desteklenen bir projenin yürürlükten kaldırılmasını talep ettiği durumlarda, proje bu Uygulama Esaslarının 46 ve 47 nci madde hükümleri çerçevesinde yürürlükten kaldırılır.

Satın alma, mülkiyet, muhasebe kayıtları ve ödeme işlemleri

MADDE 40 - (1) Kuruluşlar desteklenen projeler kapsamında, yapacakları satın alımları tabi oldukları mevzuat ve genel hükümler çerçevesinde gerçekleştirirler.

(2) Proje çerçevesinde satın alınan makine, teçhizat, sistem, modül, yazılım vb. taşınır lar kuruluşa aittir.

(3) Kuruluşlar, desteklenen proje kapsamında yapacakları harcamalara ilişkin muhasebe ve ödeme işlemlerini tabi oldukları mevzuat ve genel hükümler ile bu programa ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirirler.

Harcama ve faaliyetlerin denetimi ile belgelerin saklanması

MADDE 41 - (1) (Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u) Bu Uygulama Esasları kapsamında kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen proje faaliyetleri ve harcamaları gerektiğinde TÜBİTAK tarafından denetlenir. Bu denetimler

sırasında desteklerden faydalanan kuruluşların kuruluş yetkilileri ile mali müşavirlik proje harcamaları değerlendirme raporunu düzenleyen mali müşavirler, her türlü bilgi ve belgeyi ibraz etmek ve gerekli kolaylığı sağlamak zorundadır.

(2) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Kuruluş tarafından iki nüsha hazırlanan ve mali müşavir tarafından onaylanan mali rapor, biri kuruluş, diğeri mali müşavir tarafından istenildiğinde ibraz edilmek üzere dokümanın tabi olduğu genel hükümler çerçevesinde on yıl süre ile muhafaza edilir.

(3) Program kapsamında önerilen proje başvuruları (AGY111), değerlendirme formları, karar yazıları ve bu başvuru çerçevesindeki diğer doküman ve yazılar, devlet arşiv hizmetleri mevzuatı çerçevesinde imha edilir.

(4) **(Ek: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** TÜBİTAK tarafından belirlenen usul ve esaslara göre mali raporun elektronik ortamda veya elektronik platformlarda muhafaza edilmesi istenebilir. Mali raporun muhafazası ile ilgili duyuru, bu Uygulama Esaslarının 15 inci maddesi kapsamında, TÜBİTAK tarafından TEYDEB internet adresinden yapılır.

Sahte belgelerin tespiti, haksız veya fazla ödeme

MADDE 42 - (1) Desteklenen proje kapsamında; kuruluşlar tarafından sahte fatura, fatura yerine geçen sahte vesika ve ödemeleri gösteren sahte mali belgelerin ve her türlü resmi evrak şeklinde düzenlenmiş sahte belgelerin TÜBİTAK tarafından, TÜBİTAK'ın tabi olduğu denetim mevzuatı çerçevesindeki denetimde veya kuruluşun tabi olduğu mevzuat gereği yapılan denetimlerde tespiti ve bu durumun TÜBİTAK'a bildirilmesi halinde söz konusu durumlar incelenerek bu Uygulama Esaslarının 48 inci maddenin tüm hükümleri uygulanır.

(2) Kuruluşa bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hususların dışında desteklenen proje kapsamında sehven fazla ödeme yapıldığının tespiti durumunda:

a) Fazla ödenen tutar, kuruluşun TÜBİTAK'tan herhangi bir alacağından veya program kapsamında hak ettiği ancak ödemesi henüz yapılmayan destek tutarından faizsiz olarak mahsup edilir, varsa kalan tutar TEYDEB tarafından kuruluşa bildirilmesini müteakiben bir ay içerisinde, TÜBİTAK'a iade edilir.

b) Kuruluşun TÜBİTAK'tan herhangi bir alacağının olmaması halinde, fazla ödenen tutar TEYDEB tarafından kuruluşa bildirilmesini müteakiben bir ay içerisinde, TÜBİTAK'a iade edilir.

c) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Fazla ödenen veya mahsuplaşma sonrasında kalan tutarın kuruluşa bildirilmesini müteakiben bir ay içerisinde TÜBİTAK'a iade edilmemesi durumunda, yapılan fazla ödeme, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranında faiz uygulanarak tahsil edilir.

(3) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Mali müşavirin yanıltıcı bilgi vermesinden dolayı, kuruluşa haksız ve fazla ödeme yapılmasının TÜBİTAK tarafından TÜBİTAK'ın tabi olduğu denetim mevzuatı çerçevesindeki denetimde veya kuruluşun tabi olduğu mevzuat gereği yapılan denetimlerde tespiti ve bu durumun TEYDEB'e bildirilmesi halinde, söz konusu desteğin 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranında faiz uygulanarak geri alınması sürecinde mali müşavir kuruluşlarla birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur. Kuruluş tarafından

denetim, inceleme ve onay amacıyla mali müşavire sunulan mali raporda bulunan bilgi ve belgelerin eksik ve yetersiz olması ve bu durumun mali müşavir tarafından göz ardı edilmesi suretiyle düzenlenen ve onaylanan AGY500 raporunda yanılıcı bilgi bulunduğunun tespiti halinde mali müşavir hakkında bu Uygulama Esaslarının 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası hükümlerine göre işlem yapılır. Bu durumda bu maddenin birinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, kuruluşa proje çerçevesinde herhangi bir yaptırım uygulanmaz.

(4) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** AGY500 raporu içinde mali müşavir tarafından yanılıcı bilgi düzenlediğinin tespiti hallerinde, yanılıcı bilginin bu madde çerçevesinde kuruluşun kastı sonucu olup olmadığı ve projenin bu Uygulama Esaslarının 48 inci maddesinin birinci fıkrası (a) ve (b) bendine göre işlem yapılması hususu ilgili GYK tarafından ayrıca değerlendirilir.

YEDİNCİ BÖLÜM **Transfer Ödemeleri (Ön Ödeme)**

Transfer (Ön ödeme) talep koşulları ve ödemesi

MADDE 43 - (1) (Değişik: 14/03/2019-7YK) Kuruluş talebine göre, TÜBİTAK bütçesine gider kaydedilmek üzere teminat karşılığında transfer ödemesi yapılabilir. Proje sözleşmesi TÜBİTAK tarafından imzalanmadan kuruluş transfer ödemesi talebinde bulunamaz. Proje kapsamındaki alacaklarını devreden (temlik eden) kuruluş transfer ödemesi (ön ödeme) başvurusunda bulunamaz. Transfer ödemeleri temlik edilemez. Proje destek bitiş tarihine altı (6) aydan az süre kalan projelere transfer ödemesi yapılmaz. Teminat olarak gösterilebilecek değerler aşağıda belirtilmektedir.

- a) Bankalar ve finans kurumları tarafından verilen teminat mektupları,
- b) Mevzuatında kredi kefaleti vermekle görevlendirilen kurum/kuruluşlar tarafından düzenlenen kefalet mektubu ya da kefalet senedi,
- c) Kuruluş tarafından düzenlenen senet.

(2) **(Değişik: 03/11/2022-45YK-11/11/2022 tarihli ve 327625 sayılı Başkanlık Olur'u)** Proje kapsamında bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde sayılan teminatlar karşılığı yapılacak transfer ödemelerinin her biri destek kapsamına alınan toplam proje bütçesinin yüzde yirmi beşini (%25) ve Yönetim Kurulu kararıyla belirlenen tutarı geçemez. Transfer ödemesi talebi ve teminatı uygun bulunarak transfer ödemesi yapılan kuruluşa, projenin takip eden dönemlerinde de kuruluştan yeni bir başvuru ve teminat alınmaksızın transfer ödemeleri yapılır.

(3) Proje kapsamında bu maddenin birinci fıkrasının (c) bendi gereği senet karşılığı yapılacak transfer ödemesi kuralları aşağıdadır.

a) **(Değişik: 03/11/2022-45YK-11/11/2022 tarihli ve 327625 sayılı Başkanlık Olur'u)** Proje bazında en fazla Yönetim Kurulu kararıyla belirlenen tutara kadar senet karşılığı transfer ödemesi yapılabilir.

- b) Kuruluşa aynı anda tek bir projesi için senet karşılığı transfer ödemesi yapılabilir.
- c) Senet karşılığı transfer ödemesi mahsup işlemi tamamlandıktan sonra varsa kuruluşun diğer projesi için de senet karşılığı transfer ödemesi yapılabilir.
- ç) Senet karşılığı transfer ödemesinin, en fazla iki dönemde mahsup edilmesi gerekir.

d) Senet karşılığı transfer ödemesi mahsubu tamamlanan kuruluşların aynı projesi için bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen teminat karşılığı transfer ödemesi yapılabilir.

e) Proje kapsamında yapılacak transfer ödemesi, destek kapsamına alınan proje bütçesinden veya destek kapsamında kalan proje bütçesinden fazla olamaz.

f) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen teminat karşılığı transfer ödemesi almış kuruluşun aynı projesi için senet karşılığı transfer ödemesi yapılmaz.

g) Desteklenen herhangi bir projesinde senet karşılığı transfer ödemesi almış olmasına rağmen mahsup sonrası kalan tutarı ödemiş kuruluşlar ile senet karşılığı transfer ödemesini proje faaliyetleri dışında kullandığı tespit edilen kuruluşların projelerine tekrar senet karşılığı transfer ödemesi yapılmaz.

(4) (Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)

Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında transfer mahsubu sonrası varsa kalan tutar bu Uygulama Esaslarının 42 nci maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine göre tahsil/mahsup edilir. Bu maddenin üçüncü fıkrası kapsamında transfer mahsubu sonrası varsa kalan tutar; kuruluşa herhangi bir bildirim yapılmaksızın, transfer ödemesine ilişkin TÜBİTAK tarafından ödeme emri belgesinin düzenlendiği tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51. maddesinde belirtilen gecikme zammı oranı esas alınarak faiziyle birlikte bu Uygulama Esasları kapsamında tahsil/mahsup edilir.

(5) (Değişik: 14/03/2019-7YK) Transfer ödemesi işlemlerinde, talep edilen ilk transfer ödemesinin yüzde yirmi beş (%25) fazlası kadar teminat alınır. Teminat süresi, transfer ödemesine ilişkin talep ve değerlendirme, ödeme ve mahsup süreçleri, transfer ödemesinin amacı dışında kullanımı, teminat iade süreci ve diğer tüm hususlar Mali Rapor Hazırlama Kılavuzunda belirtildiği şekilde uygulanır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Projenin Yürürlükten Kaldırılması

Proje destek sürecinin geçici olarak durdurulması

MADDE 44 - (1) Bu Uygulama Esasları kapsamında desteklenen projelerin destek süreci, geçici olarak durdurulamaz. Projenin yürütülmesinde sorunların oluşması ve faaliyetlerin geçici olarak yapılamaması halinde bu durum ilgili döneme ait AGY341 içinde açıklanır. Dönem değerlendirmesi sonucunda proje desteğinin devam etmesi uygun bulunması durumunda faaliyetlerin yapılmadığı süre destek süresine doğrudan eklenmez, ancak bu Uygulama Esaslarının 36 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri çerçevesinde ek süre talep edilebilir.

Projenin devri veya kuruluş tüzel kişiliğinin değişmesi

MADDE 45 - (1) Kuruluşların desteklenen projelerini devretmeleri kabul edilmez. Projelerini devretmek isteyen kuruluşlar bu Uygulama Esaslarının 39 uncu maddesine uygun olarak destek sürecinin sonlandırılmasını talep edebilirler. Projenin devredilmesi ve kuruluşun talebi olmaması halinde bu Uygulama Esaslarının 46 ve 47 nci madde hükümleri uygulanır.

(2) Kuruluşun bir başka kuruluş ya da kuruluşlarla birleşmesi, bölünmesi ve şirketin tür değiştirmesi gibi nedenlerle kuruluş tüzel kişiliğinin değişmesi halleri projenin devredilmesi olarak ele alınmaz ve projenin devri olarak değerlendirilmez.

(3) Kuruluşun kısmi bölünme veya tam bölünme ve kuruluş tüzel kişiliğinin başka bir tüzel kişiliğe devredilerek birleşmesi halinde AGY111 istenmez. Bu durumlarda yeni kuruluşun tüzel kişiliği adına proje sözleşmesinin yeniden düzenlenmesi istenebilir. Eski kuruluşun TÜBİTAK nezdindeki doğmuş ve doğacak tüm hak ve yükümlülükleri yeni kuruluşa aittir. TÜBİTAK tarafından henüz ödemesi gerçekleştirilmemiş olan dönemsel destek tutarı ödemesi yeni kuruluşa yapılır. Ayrıca TÜBİTAK'a sunulmamış olan Ar-Ge Yardımı İstek Formu (AGY311), yeni kuruluş tarafından TÜBİTAK'a sunulur.

Projenin amacına uygun yürütülmemesi

MADDE 46 - (1) Proje destek sürecinde TEYDEB tarafından yapılan değerlendirme sonucunda, projenin amacına uygun biçimde yürütülmediğinin anlaşılması üzerine kuruluştan bilgi istenir. Kuruluşun sunduğu bilgi GYK tarafından değerlendirilerek; destek sürecinin devam etmesine veya bu Uygulama Esaslarının 47 nci madde hükümlerine göre yürürlükten kaldırılmasına karar verilir. Söz konusu durum bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen gerekçeler dışında ve kuruluşun kastı sonucu gerçekleştiğinin bu Uygulama Esaslarının 48 inci maddesi birinci fıkrası çerçevesinde tespiti halinde ise bu Uygulama Esaslarının 48 inci madde birinci fıkra (a) bendi hükümleri uygulanır.

(2) TEYDEB tarafından yapılan değerlendirme sonucunda, mücbir sebepler, projenin devredilmesi, kuruluşun tasfiyesi, birleşmesi ve bölünmesi (kuruluş tüzel kişiliğinin başka bir tüzel kişilikle devrolunarak birleşmesi veya kuruluşun bölünmesi durumlarında devralan kuruluşun projeyi devam ettirmemesi hallerinde) ve yeniden yapılanması, finansal yetersizlik, projenin güncel teknolojinin çok gerisinde kalması ve ekonomik değerini yitirmesi, teknoloji veya bilgi-beceri-yetenek yetersizlikleri ve benzeri teknolojik-ekonomik nedenlerden oluşacak gerekçelerle projenin bu Uygulama Esaslarının 47 nci madde hükümlerine göre yürürlükten kaldırılmasına karar verilir.

Projenin yürürlükten kaldırılması

MADDE 47 – (1) (Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u) Proje destek sürecinde, bu Uygulama Esaslarının maddelerinde bu madde hükümlerinin uygulanacağı belirtilen durumların oluşması halinde veya bu Uygulama Esaslarının 51 inci maddesinde belirtilen haller nedeniyle kuruluşun projeye devam edemeyeceğini bildirmesi durumunda TÜBİTAK belirlenen tarih itibariyle projeyi, yürürlükten kaldırır. Bu madde kapsamında yürürlükten kaldırma kararı sonucunda, proje kapsamında kuruluşa yapılan ödemelerin iadesi istenmez. Ancak transfer ödemesi yapılmış ise mahsuplaşma sonrası kalan tutarın TÜBİTAK tarafından kuruluşa yapılan destek tutarına ilişkin bildirim tarihini takip eden bir ay içinde TÜBİTAK'a iade edilmesi istenir. Kuruluşun/kuruluşların TÜBİTAK'a iade etmeleri gereken ödemeleri 1 (bir) ay içinde yapmaması durumunda, 6183 sayılı Kanun un 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranında faiz uygulanarak tahsil edilir.

(2) Bu madde kapsamında projenin yürürlükten kaldırılmasına ilgili GYK tarafından karar verilir. Ayrıca, projenin yürürlükten kaldırılma kararının alındığı tarih itibariyle, değerlendirme sürecinde olan veya gerçekleşmiş dönemlerine ilişkin ödeme yapılıp yapılmayacağı hususu izleyici görüşü esas alınarak ilgili GYK'da karara bağlanır. Alınan karar, TÜBİTAK tarafından kuruluşa bildirilir.

(3) **(Değişik:20/06/2019-10YK-08/09/2021 tarihli ve 120650 sayılı Başkanlık Olur'u)** Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı çerçevesindeki projeler için yukarıdaki

fıkralara göre alınan yürürlükten kaldırma kararı Başkanlık tarafından Genel Müdürlüğe bildirilir.

Kuruluşun kastı nedeniyle uygulanacak yaptırımlar

MADDE 48 - (1) Bu Uygulama Esaslarının maddelerinde bu madde hükümlerinin uygulanacağı belirtilen durumların oluşması halinde ilgili GYK tarafından kuruluşun kastı olup olmadığına karar verilir. Kuruluşun kastı olduğuna karar verilmesi halinde bu maddenin birinci fıkrası (a) bendi uygulanır. Bu Uygulama Esaslarında bu maddenin birinci fıkrası (b) bendinin de uygulanacağını belirtildiği durumlarda ise (a) ile birlikte (b) bendi de uygulanır.

a) (**Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u**) Söz konusu proje kapsamında kuruluşa yapılan tüm ödemeler kuruluştan 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranında faiz uygulanarak tahsil edilir. Projenin destek süreci devam ediyor ise belirlenen tarih itibariyle proje yürürlükten kaldırılır.

b) (**Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u**) Bu maddenin birinci fıkrasına göre kastı tespit edilen kuruluşun; TEYDEB destek programlarında desteklenmekte olan diğer projeleri, ödemesi yapılmış tutarlar geri istenmeksizin, yürürlükten kaldırılır. İlgili projeler kapsamında transfer ödemesi yapılmış ise TEYDEB tarafından kuruluşa yapılan bildirim tarihini takip eden bir ay içinde TÜBİTAK'a iade edilmesi istenir. Kuruluşun/kuruluşların TÜBİTAK'a iade etmeleri gereken ödemeleri bir ay içinde yapmaması durumunda, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranında faiz uygulanarak tahsil edilir. Kuruluşun proje önerileri var ise değerlendirme süreçleri durdurulur ve bu maddeye ilişkin kararın alındığı yılı takip eden üç takvim yılı süresince yeni proje başvurusu kabul edilmez.

(2) Bu maddede belirtilen değerlendirmeler ilgili GYK'da karara bağlanır.

(3) (**Değişik:20/06/2019-10YK-08/09/2021 tarihli ve 120650 sayılı Başkanlık Olur'u**) Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı çerçevesindeki projeler için yukarıdaki fıkralara göre alınan yürürlükten kaldırma kararı Başkanlık tarafından Genel Müdürlüğe bildirilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Diğer Hususlar

Sorumluluklar

MADDE 49 - (1) Bu Uygulama Esasları çerçevesindeki sorumluluklar aşağıda belirtilmektedir.

a) (**Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u**) Kuruluş; desteklenen projelerin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki yönden bu uygulama esaslarına uygun bir şekilde yürütülmesinden, projelerin değerlendirme ve izleme aşamalarında, hakeme, izleyiciye, TEYDEB'in görevlendirdiği uzmanlara gerekli araç ve ortamların sağlanmasından ve gerekli bilgi akışının sağlanmasından ve elektronik ortamda veya elektronik platformda muhafaza edilen mali rapora TÜBİTAK'ın erişimine izin verilmesinden tüzel kişilik olarak,

b) Kuruluş yetkilisi; desteklenen projelerin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki yönden bu uygulama esaslarına uygun bir şekilde yürütülmesinden kuruluş adına,

c) Proje yürütücüsü; desteklenen projelerin değerlendirme ve izleme aşamalarında hakeme, izleyiciye, TEYDEB'in görevlendirdiği uzmanlara gerekli araç ve ortamların sağlanmasından, projelerin bilimsel ve teknik olarak yürütülmesinden, TEYDEB'e gerekli bilgi

akışının sağlanmasından, harcama ve giderlerin proje gereklerine uygunluğundan kuruluş yetkilisi adına,

d) Hakem; proje önerisinin, kuruluş tarafından sağlanacak sözlü, yazılı, görsel bilgileri de dikkate alarak, TÜBİTAK tarafından belirlenen formata uygun olarak incelenip değerlendirilmesinden, soruların yanıtlanmasından ve gizlilik esaslarına riayet edilmesinden,

e) İzleyici; desteklenmesi uygun bulunan projeyi dönemler itibariyle, kuruluşu yerinde ziyaret ederek ve TÜBİTAK tarafından belirlenen formata uygun olarak inceleyip değerlendirilmesinden, soruların yanıtlanmasından ve gizlilik esaslarına riayet edilmesinden,

f) Proje mali sorumlusu; desteklenen projelere ilişkin mali raporların proje yürütücüsü ile birlikte destek kapsamına uygun olarak hazırlanmasından, harcamaların ve gider belgeleri ile maliyet hesaplarının doğruluğundan ve mali mevzuata uygunluğundan,

g) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Mali müşavir; kanunen kendisine verilen sorumluluklar çerçevesinde, desteklenen projelere ilişkin harcamaların ve gider belgelerinin mali mevzuata uygunluğundan, maliyet hesaplarının doğruluğundan ve bu uygulama esaslarının diğer maddelerinde belirtilen yükümlülükler ve sorumlulukların gerektiği şekilde yerine getirilmesinden,

h) ÇPDK Koordinatörü: Çağrı Duyurusunun oluşturulmasında, izleme sürecinde, yıllık çağrı program raporlarının oluşturulmasında ve TEYDEB'e sunulmasında; çağrı programının değerlendirilerek devamı, sonlandırılması veya alt başlıklarda yeni çağrılar açılması konuları ve çağrı programı ile ilgili diğer konularda öneri getirmekle sorumlu olan ÇPDK'ya başkanlık yapmakla,

i) Panelist; proje başvurusunun objektif kriterler kapsamında değerlendirilmesinden, TÜBİTAK tarafından istenen raporun hazırlanmasından, soruların yanıtlanmasından ve gizlilik esaslarına riayet edilmesinden,

j) Danışman; ÇPDK çalışmalarına yardımcı olmak amacıyla, TÜBİTAK tarafından istenen raporu hazırlanmasından, soruların yanıtlanmasından ve gizlilik esaslarına riayet edilmesinden,

k) ÇP Sorumlusu: ÇPDK toplantılarının koordinasyonunu yapmakla ve paneli yönetmekle, sorumludur.

(2) TÜBİTAK yukarıda belirtilen sorumlulukları dikkate alarak bu uygulama esasları ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde gerekli önlemleri alır.

(3) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Kuruluş tarafından denetim, inceleme ve onay amacıyla mali müşavire sunulan mali raporda bulunan bilgi ve belgelerin eksik ve yetersiz olması ve bu durumun mali müşavir tarafından göz ardı edilmesi suretiyle düzenlenen ve onaylanan AGY500 raporunda, yanıtıcı bilgi bulunduğu tespit edildiğinde, TÜBİTAK tarafından yapılan değerlendirme sonucunda aşağıdaki işlemler uygulanır;

a) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Düzenlenen AGY500 raporunda, yanıtıcı bilgi bulunduğu birinci defa tespiti halinde söz konusu raporu düzenleyen mali müşavire uyarı yazısı iletilir. Uyarı yazısı tarihinden itibaren iki yıl içerisinde mali müşavir hakkında yanıtıcı bilgi tespiti yapılmaması durumunda uyarı işlemi kaldırılır.

b) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Uyarı yazısı tarihinden itibaren iki yıl içerisinde düzenlenen AGY500 raporunda, yanıtıcı bilgi bulunduğu ikinci defa tespiti halinde söz konusu mali müşavire, durumun bildirildiği tarihi takip eden üçüncü yılın sonuna kadar TÜBİTAK destek programlarına ait

harcama ve giderlerin onaylanmasına ilişkin raporlarının kabul edilmeyeceği kararı bildirilir. Ayrıca bu durum, mali müşavirin bağlı olduğu odaya ve AGY500 raporunu düzenlediği kuruluşa ve varsa söz konusu mali müşavirin değerlendirme sürecinde olan düzenlediği raporların TÜBİTAK tarafından kabul edilmeyeceği ilgili diğer kuruluşlara bildirilir.

Gizlilik

MADDE 50 - (1) Bu destek programına yapılan proje başvurularının değerlendirme ve izleme süreçlerinde görev alan kişilere sunulan bilgi ve belgeler, kuruluşa ait "ticari gizli bilgi" veya "hizmete özel bilgi" olarak kabul edilir ve üçüncü kişilere herhangi bir yolla aktarılmaz. Bu bilgi ve belgeler 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun kapsamı dışındadır.

(2) 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu, 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri de saklı kalmak kaydıyla, gizlilik hükümlerine aykırı davrandığı kesinleşmiş mahkeme kararlarıyla tespit edilen kişi ve kuruluşlar TÜBİTAK desteklerinden yararlanamazlar ve destek kapsamına alınan projelerde hiçbir şekilde görev alamazlar.

(3) Proje başvurularının değerlendirme ve izleme sürecinde görevlendirilen hakem ve izleyicilerin bu görevlendirmeye ilişkin hazırladıkları değerlendirme raporları, hakem ve izleyicilerin mesleki ve kişisel haklarını koruma altına alma amacı ve kuruluşları yerinde birden fazla ziyaret etme durumları da dikkate alınarak, proje başvurusunda bulunan kuruluşa ve üçüncü şahıs ya da kuruluşlara iletmez.

(4) Kuruluş, proje başvuru, değerlendirme ve izleme süreçlerinde ticari gizlilik düzeyine karar vererek ilgili bilgileri sunmayabilir. Bu durumda sunulan bilgiler çerçevesinde yapılacak değerlendirme sonuçlarını kuruluş kabul eder.

(5) **(Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u)** TÜBİTAK, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenen projelere ait başvuru, değerlendirme ve izleme süreçlerine dair her türlü bilgi ve belgeyi Bakanlık ile paylaşabilir.

Mücbir sebepler

MADDE 51 –(1) **(Değişik:23/08/2021-34YK-08/09/2021 tarihli ve 120650 sayılı Başkanlık Olur'u)** Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller; olağanüstü doğa olayları, deprem, yangın, su baskını benzeri doğal afetler, kanuni grev, lokavt, genel salgın hastalık, ambargo, yabancı ülkelerin kısıtlamaları, terör eylemleri, sabotaj, savaş (ilan edilmiş olsun ya da olmasın) ve abluka olması, kısmi veya genel seferberlik ilanı ve benzeri haller ile proje için kritik öneme sahip proje bütçe kalemlerinin teminindeki güçlüklerdir.

(2) **(Değişik:23/08/2021-34YK-08/09/2021 tarihli ve 120650 sayılı Başkanlık Olur'u)** Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hallerin mücbir sebep olarak kabul edilebilmesi için mücbir sebebin yetkili/ilgili merciler tarafından belgelendirilmiş olması zorunludur. Ancak, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hallerin resmi yetkililerden/mercilerden belge alınmadığı için açık bir şekilde belgelendirilememesi halinde, kuruluşun sunduğu bilgi ve belgeler değerlendirilerek ilgili Grubun önerisi ve TÜBİTAK Başkanı onayı ile mücbir sebep kapsamına girdiğine karar verilebilir.

Haklı Sebepler

MADDE 52 - (1) TÜBİTAK ile kuruluşların birbirlerine hitaben basılı veya elektronik ortamda gönderdikleri ve belirli bir süre içinde cevaplanması talep edilen evrakın alıcıya ulaşmaması veya geç ulaşması halleri ile TÜBİTAK'ın elektronik hizmetinde oluşan aksamlar, gerekçelendirme dikkate alınarak, yerine getirilemeyen taahhüdün haklı bir nedeni sayılabilir. Bu durumda, haklı sebebin kabul edilebilmesi için bahse konu gerekçenin belge(ler) ile tevsik edilmiş olması gerekir.

(2) Bu Uygulama Esaslarının 36 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilen değişiklikler, kuruluş tarafından 15 (onbeş) gün içerisinde TÜBİTAK'a bildirilmemiş ise, bu maddenin birinci fıkrasına dayalı talepler haklı sebep olarak kabul edilmez.

Fikri ve sınai mülkiyet hakları

MADDE 53 - (1) (Değişik: 14/03/2019-7YK) Bu Uygulama Esasları kapsamında desteklenen projelerin yürütülmesi aşamasında veya gerçekleştirilmesi sonucunda fikri ve sınai mülkiyete konu olabilecek bir buluş (patent, faydalı model), tasarım, eser, entegre devre topografyaları ve teknik bilgi gibi bir fikri ürün ortaya çıkması halinde 17/7/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile ilgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun ve 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin ilgili hükümleri uygulanır. Desteklenmesine karar verilen projelerle ilgili olarak ortaya çıkması muhtemel fikri ve sınai tüm haklar, aksi proje sözleşmesinde belirtilmedikçe kuruluşun tasarrufuna devredilir.

ÇPDK üyesi, panelist, danışman, hakem ve izleyici ücretleri

MADDE 54 - (1) (Değişik: 14/03/2019-7YK) Program kapsamında görev alan ÇPDK üyesi, panelist, danışman, hakem ve izleyicinin ücretleri ve karşılanacak giderleri Yönetim Kurulu tarafından belirlenir ve TÜBİTAK tarafından ödenir. TÜBİTAK tarafından karşılanan hakem izleyici ücretleri, proje önerisinin geri çekilmesi, desteklenmesi, reddedilmesi, yürürlükten kaldırılması vb nedenler dahil hiçbir şekilde kuruluşlardan talep edilmez.

Programa ilişkin dokümanların kullanımı

MADDE 55 - (1) (Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u) Bu uygulama esaslarına göre proje başvuru, değerlendirme, izleme, rapor hazırlama vd. süreçlerde kullanılacak başvuru, destek talebi, proje sözleşmesi, devir protokolü, değerlendirme, izleme ve AGY500 raporları vb. dokümanlar TÜBİTAK tarafından hazırlanır ve gerektiğinde güncellenerek TEYDEB internet adresinde yayımlanır. Kuruluş, hakem, izleyici ve mali müşavirin söz konusu doküman ve raporların en son güncellenmiş sürümünü kullanması beklenir.

(2) **(Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u)** Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında proje başvuru, değerlendirme, izleme, rapor hazırlama vd. süreçlerde kullanılacak başvuru, destek talebi, proje sözleşmesi, devir protokolü, değerlendirme, izleme ve AGY500 raporları vb. dokümanlar bu program özelinde farklılıklar içerebilir.

Program adının kullanımı

MADDE 56 - (1) “Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı”, resmi yazışmalarda, program kapsamında yapılan sözleşmelerde ve bunların eklerinde, yazılı, görsel vb. ortamlarda programa ilişkin olarak hazırlanan her türlü içerik dâhilinde kısaca “Öncelikli Alanlar Ar-Ge Yardımı”, “Öncelikli

Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı” veya “Öncelikli Alanlar Ar-Ge Destek Programı” olarak da anılabilecektir.

Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında yatırım başvurularının değerlendirilmesi ve ara değerlendirmeler²

MADDE 57 - (1) (Değişik:20/06/2019-10YK-08/09/2021 tarihli ve 120650 sayılı Başkanlık Olur'u) Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında bu programa sunulan Ar-Ge projeleri için Bakanlığa sunulmuş olan yatırım projesi başvuruları TÜBİTAK tarafından değerlendirilir. Öngörülen proje planı çerçevesinde ürünün üretilmesinin teknik yönden mümkün olup olmadığına yönelik değerlendirme, Ar-Ge projesi için görevlendirilmiş olan hakemler tarafından gerçekleştirilir. Hakemlerin değerlendirme raporları Genel Müdürlüğe iletilir.

(2) Ar-Ge'ye ihtiyaç olmaksızın sadece üretime yönelik yatırımın gerekli olduğu veya Ar-Ge faaliyetinin sadece tamamlayıcı veya geliştirici mahiyette yapılmasının öngörüldüğü ancak bu programa Ar-Ge proje başvurusu yapılmayarak Bakanlığa sunulan yatırım proje başvurularında; başvurusu yapılan ürünün teknolojik hazırlık seviyesi, ürünün ve firmanın teknik açıdan üretime hazır olup olmadığı, öngörülen proje planlaması çerçevesinde yapılacak yatırım faaliyetleriyle ürünün üretilmesinin teknik yönden mümkün olup olmadığı GYK tarafından belirlenen bir (1) hakem tarafından Kuruluş ziyaret edilerek değerlendirilir. Hakemin değerlendirme raporu Genel Müdürlüğe iletilir.

(3) TÜBİTAK'tan proje desteği alınmayarak Ar-Ge çalışmalarının Kuruluş tarafından kendi kaynaklarıyla tamamlandığı durumlarda, Bakanlık talebi üzerine Ar-Ge çalışmalarının başarıyla tamamlanıp tamamlanmadığı GYK'nın görevlendirdiği hakemler tarafından ziyaretli değerlendirmeyle ve sonrasında GYK tarafından değerlendirilir. GYK değerlendirmesinin sonucu Başkanlık onayı akabinde Genel Müdürlüğe bildirilir.

(4) TÜBİTAK'tan proje desteği alınmayarak Ar-Ge çalışmalarının kuruluşun kendi kaynaklarıyla gerçekleştirildiği Ar-Ge projelerinin yürütülmesi aşamasında Bakanlık tarafından belirlenecek dönemlerde söz konusu proje kapsamında yapılan çalışmaların teknik değerlendirmesinin yapılması talebi üzerine firmadan gelişme raporu alınarak çalışmaların hedeflerine uygun olarak ilerleme durumu GYK'nın görevlendirdiği izleyici tarafından ziyaretli olarak değerlendirilir. Çalışmaların hedefe uygunluk durumuna ilişkin GYK önerisi Başkanlık onayı akabinde Genel Müdürlüğe bildirilir.

(5) Bakanlık, Ar-Ge içermeyen sadece üretime yönelik yatırım projelerinde, yatırım çalışmalarının hedeflerine uygun olarak ilerleme durumunun TÜBİTAK tarafından değerlendirilmesini talep edebilir. İlgili talep üzerine firmadan gelişme raporu alınarak yatırım çalışmaları GYK'nın görevlendirdiği izleyici tarafından ziyaretli olarak değerlendirilir. Çalışmaların hedefe uygunluk durumuna ilişkin GYK önerisi Başkanlık onayı akabinde Genel Müdürlüğe bildirilir.

(6) TÜBİTAK tarafından desteklenen Ar-Ge projelerinde, yatırım faaliyetlerinin Ar-Ge faaliyetleri ile eşzamanlı gerçekleştirileceği durumda yatırım desteği başlamadan önce,

---

² “Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında yatırım başvurularının değerlendirilmesi” şeklindeki başlık 20/06/2019 tarihli ve 10 sayılı Yönetim Kurulunda verilen yetkiye istinaden alınan 08/09/2021 tarihli ve 120650 sayılı Başkanlık Olur'u ile “Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında yatırım başvurularının değerlendirilmesi ve ara değerlendirmeler” şeklinde değiştirilmiştir.

Bakanlık Ar-Ge çalışmalarının hedeflerine uygun olarak ilerleme durumunun TÜBİTAK tarafından değerlendirilmesini talep edebilir. İlgili talep üzerine firmadan gelişme raporu alınarak projenin olağan dönemsel izleme süreçleri dışında ara izleme gerçekleştirilir. Söz konusu ara izlemede, Ar-Ge çalışmalarının hedeflerine uygun olarak ilerleme durumu izleyici tarafından ziyaretli olarak değerlendirilir. Çalışmaların hedefe uygunluk durumuna ilişkin GYK önerisi Başkanlık onayı akabinde Genel Müdürlüğe bildirilir.

Hüküm bulunmayan durumlar

MADDE 58 - (1) (Değişik: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u) Bu Uygulama Esaslarında hüküm olmayan hallerde TÜBİTAK mevzuatı ve genel hükümler uygulanır.

(2) (Ek: 20/06/2019 – 10 YK - 29/11/2019 tarihli Başkanlık Olur'u) Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamındaki projelerle ilgili bu Uygulama Esaslarında hüküm olmayan hallerde "Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Uygulama Esasları Tebliği", TÜBİTAK mevzuatı ve genel hükümler uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı Uygulama Esaslarının 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde ve 29 uncu maddesinde bu Uygulama Esasları ile yapılan değişiklik hükümleri 01/10/2013 tarihinden itibaren TÜBİTAK'a sunulan AGY311'lere uygulanır. 01/10/2013 tarihinden önce TÜBİTAK'a sunulan AGY311'lere bu Uygulama Esasları ile yapılan değişiklik öncesi hükümler çerçevesinde işlem yapılır ve sonuçlandırılır.

(2) TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı Uygulama Esaslarının 43 üncü maddesinde bu Uygulama Esasları ile yapılan değişiklik hükümleri 01/10/2013 tarihinden sonra TÜBİTAK'a yapılacak transfer ödemesi başvurularına uygulanır. Ancak söz konusu değişikliklerde yer alan ödeme süreçlerine ilişkin hükümler 2013 yılında yapılmış transfer ödemesi başvurularına da uygulanır. Ayrıca, 01/10/2013 tarihinden önce TÜBİTAK'a yapılmış transfer başvurularına ilişkin mahsup işlemleri ise bu Uygulama Esasları ile yapılan değişiklik öncesi hükümler çerçevesinde yapılır ve sonuçlandırılır.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Uygulama Esaslarının yürürlük tarihinden önce açılan çağrılar kapsamında sunulan proje önerilerinin değerlendirilmesinde, değişiklik öncesi hükümler çerçevesinde işlem yapılır ve sonuçlandırılır.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu Uygulama Esaslarında yapılan değişiklikler TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı kapsamında başvurusu bulunan veya desteklenmekte olan projelerin değerlendirme, izleme, sonuçlandırma süreçlerinde devam eden işlem ve ödemeler için de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4-(1) (Değişik: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u) Bu Uygulama Esaslarında Başkan Olur'u ile kabul edilen değişiklikler Olur tarihinden sonra sözleşmesi imzalanan projelere uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 5-(1) (Ek: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u) Bu Uygulama Esasları kapsamında desteklenen projelerde 31.12.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) AGY311'in en geç, gerçekleşme dönemini takip eden dönemin üçüncü ayının sonuna kadar gönderilmesi durumunda, desteklemeye esas harcama tutarından

yüzde otuz (%30) kesinti yapılmaz.

GEÇİCİ MADDE 6-(1) (Ek: 11/05/2023-51YK- 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u) Bu Uygulama Esaslarının 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının a) bendine eklenen 1.9 numaralı alt bendindeki hükümler ile 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının g) bendine eklenen hükümler 1 Ocak 2024 tarihinden sonra yapılan proje başvurularına uygulanacaktır.

Yürürlük

MADDE 59 - (1) Bu Uygulama Esasları 1 Nisan 2012 tarihi itibarı ile yürürlüğe girer.

(2) (Ek: 14/03/2019-7YK) Bu Uygulama Esaslarının 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında, 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasında, 20 nci maddesinin ikinci fıkrasında ve 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikler 1 Temmuz 2019 tarihi ve sonrasında yapılan proje başvurularına, 19 uncu maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında yapılan değişiklikler 1 Ocak 2020 tarihinde, 10 uncu maddesinin üçüncü fıkrası, 28 inci maddesinin üçüncü fıkrasında ve 31 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikler 1 Ekim 2019 tarihinden sonra sunulan dönemlerde ve 43 üncü maddesinde yapılan değişiklikler 1 Temmuz 2019 tarihinden sonra destek kararı verilen projelerde uygulanmak üzere ve diğer değişiklikler ise Yönetim Kurulu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 60 - (1) Bu Uygulama Esaslarını TÜBİTAK Başkanı yürütür.

Kabul Edildiği Bilim Kurulu Kararı	Yürürlüğe Giriş Tarihi
Bilim Kurulu'nun 17/03/2012 tarih ve 206 sayılı olağanüstü toplantısı	01/04/2012

UYGULAMA ESASLARINDA DEĞİŞİKLİK YAPILAN BİLİM KURULU KARARLARI

06/04/2013	218 Sayılı YK Kararı için tıklayınız.	218 sayılı BK kararının işlenmiş hali için tıklayınız.
07/09/2013	222 Sayılı YK Kararı için tıklayınız.	222 sayılı BK kararının işlenmiş hali için tıklayınız.
07/03/2015	239 Sayılı YK Kararı için tıklayınız.	239 sayılı BK kararının işlenmiş hali için tıklayınız.
06/02/2016	251 Sayılı YK Kararı için tıklayınız.	251 sayılı BK kararının işlenmiş hali için tıklayınız.
09/09/2017	269 Sayılı YK Kararı için tıklayınız.	269 sayılı BK kararının işlenmiş hali için tıklayınız.

**UYGULAMA ESASLARINDA DEĞİŞİKLİK YAPILAN YÖNETİM KURULU
KARARLARI**

Değişiklik Yapılan Yönetim Kurulu Kararı	Yürürlüğe giriş tarihi
14/03/2019 tarihli ve 7 sayılı toplantı kararı için tıklayınız	14/03/2019
Değişiklik Yapılan Başkanlık Olur'u	Yürürlüğe giriş tarihi
Yönetim Kurulu'nun 20/06/2019 tarih ve 10 sayılı toplantısında verilen yetki kapsamında değişiklik yapılan 29/11/2019 tarihli ve 222738 sayılı Başkanlık Olur eki için tıklayınız . Değişiklikten önceki metin için tıklayınız .	29/11/2019
03/06/2021 tarihli 32 sayılı Yönetim Kurulu kararı için tıklayınız . Değişiklikten önceki metin için tıklayınız .	03/06/2021
10 ve 34 sayılı Yönetim Kurulu toplantılarında verilen yetki kapsamında alınan 08/09/2021 tarihli ve 120650 sayılı Başkanlık Olur'u için tıklayınız . Değişiklikten önceki metin için tıklayınız .	08/09/2021
03/11/2022 tarihli ve 45 sayılı Yönetim Kurulu toplantısında verilen yetki kapsamında 11/11/2022 tarihli ve 327625 sayılı Başkanlık Olur'u için tıklayınız . Değişiklikten önceki metin için tıklayınız .	11/11/2022
11/05/2023 tarihli ve 51 sayılı Yönetim Kurulu toplantısında verilen yetki kapsamında 15/06/2023 tarihli ve 438179 sayılı Başkanlık Olur'u için tıklayınız . Değişiklikten önceki metin için tıklayınız .	15/06/2023